

Előfizetési ára:

Egész évre ..... 6 —
Fél évre ..... 3 —
Negyed évre 1.50

Hirdetéseket

felvesz a kiadóhivatal
IV. Kecskeméti-utca 5. sz.

A VENDÉGLŐS

MEGJELENIK
minden hó 1. és 15-én.

SZERKESZTŐSEG

ÉS

KIADÓHIVATAL

IV. kerület.

Kecskeméti-utca 5.

A Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjintézete,
a Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-Ipartársulata,
a Budapesti Kávés-Ipartársulat, a Budapesti Kávéházi Segéd-Egyület betegsegélyező-pénztárának
és a „Hungária-nagyszállóda” betegsegélyező-pénztárának

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

<p>Szállodások-, Vendéglősök- és Koresmarosok- ipartársulata: IV. kerület, Himz-utca 1. szám. Budapesti I—III. ker. Szállodások, Vendéglősök, Bor- és Sörmérők-ipartársulata: II. ker., Medve-utca, Fácán.</p>	<p>Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő WAGNER JÓZSEF IV. Kecskeméti-utca 5. Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. Kéziratokat nem adunk vissza.</p>	<p>»Budapesti Pinczér-Egyület« IV., rostély-utca 1. PAULITS JÓZSEF közvetítő-intézet, IV. pavnótele-utca 3. WINDT MÁRTON pinczér-ügynök, VI., Molnár-utca 29. szám</p>
---	--	--

HIVATALOS RÉSZ.

Jegyzőkönyv

felvétel a »Budapesti I—III. ker. szállodások, vendéglősök, bor- és sörmérők ipartársulata-nak választmányát által a folyó évi november hó 28-án tartott üléséről

Jelen voltak: Pecz Károly elnök, Buzik Andor és Zaidler Venczel elnökhelyettesek, Gürsch Ferenc szamvizsgáló, Bauer János, Schlaucher Ferenc, Stoszmann Lőrincz, Berger Vince, Hübner József, Bojesics Simon, Mayer Ferenc, Hiedl István és Kuncze Ödön választmányi tagok.

I. Pecz Károly elnök üdvözlő a megjelenteket s miután a mai nap egyedüli tárgyát a jegyzőkönyv folyó évi üléséről tárgyalás megkezdését felelő, kéri a választmányt, hogy az ezen állás betöltése iránti lépésekkel egy szűkebbkörű bizottságot küldjön ki.

Ezen indítvány elfogadjatik és a bizottságba az elnökök és a pénztárnokokon kívül a szamvizsgáló-bizottság tagjai küldetnek ki azzal, hogy a fizetési feltételeket állapítsák meg és egy, ezen állásra alkalmas egyénet a választmányának javaslatba hozni sziveskedjenek.

II. Ezek után az elnök, köszönete nyilvánítása mellett, az ülést berekesztí.

Kmf.

Buzik Andor s. k.
jegyzőkönyv-vezető.

Magyar vendéglősök országos szövetsége.

Az a szép eszme, mely atyjául Stadler Károlyt, a magyar vendéglősipar egyik vezérfiát vallja, immár szilárd léptekkel halad a végleges megvalósulás felé. A IV. országos vendéglős-kongresszus által kiküldött előkészítő bizottság szorgalmasan működik, úgy hogy nagyon valószínű, mikép az országos szövetség a legközelebbi aradi kongresszuson meg fog alakulni.

A létesítendő szövetség valóban nagy hiányt pótol majd, mert csakis tőle remélhető, hogy az a sok sérelem, mely iparunkat oly hosszú idő óta érte és éri még ma is, elháríthatassék fejünk felől. Szükségünk van rá már csak azért is, mert meg vagyunk róla győződve, hogy anyagi és erkölcsi érdekeinket minden tekintetben nagyon meg fogja védeni; hisszük, hogy a tarsadalom és a hatóságok előtt mindnyájunk tekintélyét emelni fogja, s reméljük, hogy minden ellenségünknek imponálni fog őszelartásunk, egyértelmű, egyöntetű működésünk, úgy hogy jól meg fogják gondolni, mielőtt újabb támadást intéznek bármelyikünk ellen.

A legnagyobb örömmel üdvözöljük ismét a megindult mozgalmat és annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a létesítendő országos szövetség minden bajainkat szanálni fogja.

Talán egy iparág sincs széles e hazában, melynek képviselői oly nagy mértékben hódolnának az összetartás eszméjének, mint a magyar vendéglősipar derék munkásai.

Láttuk ennek fényes tanujelét már nagyon gyakran és láttuk a legutóbbi nagyvárad kongresszuson, melyen a magyar vendéglősök oly nagy számban jelentek meg, ami mindennél fenesebben igazolja, hogy iparunk terén daczára a sok balszerencsének, mégis dívik az egyöntetű összefogás, mégis elismerik vendéglőseink, hogy az egyes mit sem tehet, de az összeség mindent áthidal, mindent keresztül vinni képes.

És épen ez az, a magyar vendéglősipar terén, uralkodó szép harmonia az, ami biztosítja az országos szövetség fényes jövőjét. Ha vannak is még olyan helységek, melyekben ipartestületek még eddig nincsenek, melyeknek vendéglősei tehát mit sem törődnek a közérdekkel, gondolván magukban: „fő az, hogy mi éljünk meg, a többibe semmi közünk”, ezek az urak is, ha egyszerre nem is, de lassanként mégis csak annak a tudatára fognak ébredni, hogy bizony nagyon rosszul cselekednek, ha közönyösségüket le nem vetkezik. Ezek is tagjai lesznek előbb-utóbb az országos szövetségnek, melynek előkészítését iparunk legkitűnőbb szakférjai vették kezükbe.

Az előkészítő-bizottság mult hó 27-én tartotta első gyűlését az ipartársulati irodában, melyen Stadler Károly 1885. évi alapszabálytervezetét fogadták el a tanácskozás alapjául. Ez alapszabálytervezet egyik lapársunk ismertette nemrégiben. Nagyon helyesen mondotta Bokros Károly, a tanácskozás egybehívója, hogy Stadler tervezetében a hazafiaság szép eszméje rendkívül erősen jut diadalra. Mi magunk is, kik már e tervezetet oly régóta ismerjük, meg vagyunk róla győződve, hogy az országos szövetség, ha ezen az alapon épül fel, késő utódainkra sok áldásos jótéteményt fog hozni és alapító nevéit meg fogja örökíteni.

Azok pedig, kik lelkiismeretesen önzelenül és buzgón fáradoznak a szövetség létrejöttéért, a legnagyobb elismerést és tiszteletet érdemlik. Szorgos munkájukat áldás fogja kísérni, buzgalomuk pedig annál dicséretreméltóbb, mert hiszen fáradozásaik gyümölcsét nem annyira ők, mint inkább utódaik fogják élvezni.

W. J.

Budapest jövője.

Hegedűs Sándornak, az új kiváló kereskedelemügyi miniszternek, amint e díszes állást elfoglalta, köztudomásulag az volt egyik legelső lépése, hogy Konstantinápolyba utazott, mint akkor hangzott, gazdasági összeköttetések szerzése végett. A miniszternek ez az útja tulajdonképpen igen nagyfontosságú volt, mely fővárosunknak sohasem reált gazdasági fejlődését fogja előidézni. Semmi egyébről nincs ugyanis szó, mint arról, hogy Budapest a Vaskapu-munkálatok keresztül-vétele új nagy dunai kereskedelmi kikötő építése, a főváros pályaudvarainak kiterjesztése, nagy rak-

tarak építése és az itt végződő vasúti vonalak praktikus átalakítása által Kelet-Európa egyik hatalmas kereskedelmi központjává fog emelkedni, mely a keleti országok nyersterményeit a nyugati államok ipari produktumaival fogja kicserélni. A miniszter energiaja és kitűnő szakismerete, párosulva éles észével és nagy tudományával e nagy és szép eszmet bizonyára megfogja valósítani. Budapestnek minden előnye és kelleke megvan e nagy terv keresztülviteléhez. Kedvező földrajzi fekvése, a monarchiának a Balkán-államokra való politikai befolyása praedestiniálják ifjú fővárosunkat a nagy feladat megoldására. Csakis Budapest van hivatal kelet és nyugat között a kereskedelmi forgalmat pontosan, biztosan és akadálytalanul lebonyolítani, különösen akkor, ha az összes mérvadó körök be fogják látni, mily nagy hordereje van e tervnek. Magyarország már a Vaskapu-munkálatok kitűnő kivétel által is méltónak mutatkozott a nemzetközi bizalomra, miért is joggal számíthat a szomszédos államok bizalmára. Jóakarátára és segítségére, hogy kereskedelme nagyjelentőségű hírnévre emelkedjen. A miniszter hazafias tervének, czelludatos működésének következményei hazánk fejlődése szempontjából kiszámíthatlan eredményekkel fog jární.

Hegedűs Sándor faradhatatlan munkásságával bizonyára meg fogja valósítani a legnagyobb magyaroknak ezt a mondatát: »Magyarország nem volt, hanem lesz!«

Mikor és hányszor kell a bort lefejtetni?

Nagy hiba minálunk az, hogy csak későn szokták legtöbbször az új borokat lefejtetni, de ha egyszer lefejtik is, azután mit sem gondolnak a további lefejtésre. Miért teszik ezt? azért, — a mint ezt többször hallottam — hogy javuljon a bor a sörprejéltől, vagy mivel azt hiszik, hogy a sörprejéltől kárára a bornak. A további lefejtéssel pedig azért nem törődnek, mert ha némiképp megtisztult a bor, az nekik ízlik s azt hiszik, hogy már ily állapotban jó borhoz jutottak, pedig csalódnak.

Nem kívánhatjuk, hogy a természet mindenike ismerje a vegytant és vegytanilag képes legyen a must vagy bornak alkotórészeit meghatározni, azért bajos is vegytanilag leírni a bor alkotórészeit akkor, midőn nagy közönséghez szólnunk, mert sokan meg nem értenének bennünket, miután előtudományra van szüksége annak, ki a vegyi alkotórészek működését és azoknak egymásra hatását könnyen megértene.

Tehát csak annyit fogunk a must és bor alkotórészeiről mondani, a mennyi épen legszükségesebb, a mennyi már kevesebbet mondani nem lehet, és a mennyit minden egyszerű borász is tudni kell, de a mit fel is foghat mindenkik.

A must egy oly folyadék, melynek fő alkotórésze: a cukor, többféle savak (és sók) és növényi fehérnye (hasonlít a tojás fehérjéhez). Ezenkívül ott van a mustba az a por, mely szűretkor a fűrtekre volt tapadva (most már sár alakban), ott vannak az apró bogárkák, melyek szűretkor a fűrtek között tanýáztak, van ott pókháló és a fűrtek csutkairól munka közben ledőzsölődött növényrészek, tehát elég oly anyag is, a mely nem oda való, de szerencsére ez mind szépen leülepedik a sörprőbe.

A mustból erjedés által lesz bor, t. i. a cukor átalakul szeszszé (alkohollá). Ez csak a levegő és bizonyos fokú hőmérséklet által történik. A levegő által jut a mustba az erjesztő anyag, ez idezi elő a forrást, ez bontja fel a fehérnyét és így a forrás (erjedés) által oldódnak fel a must egyéb alkotórészei is, melyek közül a borban szükségesek, és a bort borrá képzők kiválnak, a szükségtelenek pedig, melyek kötelességüket az

erjedésnél már befejezték (ilyenek a sók és némely ásványrészek), szépen leülepednek a sópróba.

A bor főalkatrésze tehát, ha megfeszítült, az alkohol (szesz) vonatanyagok, többféle savak (kivált a cseszav) borkő és zamat. Említettük, hogy a felfogást nem akarjuk nehezíteni, azért csak a főalkatrészekről szólnunk.

De ezen kiválasztás és a bor kifejlődése, nem megy oly könnyen, mint itt elmondottuk, néha a bor nehezen tisztul, néha nem bír elég szeszszel, máskor túlsavanyu, vagy sokszor már megfeszült és mégis maradt benne feloldatlan csukor vagy fehérnye, a mi új meg új urjerdésre (zavarodásra) indíthatja. Tehát a gazdának kötelessége segíteni a hiányokon, a minnek mindig a legelső módja a helyes erjesztés és többszöri lefejtés.

Hogy az erjedést a levőgő behatása és a meleg idezi elő, azt már mondtuk. A levőgőnek az a tulajdonsága van, hogy folyvást bont és átalakít. A mustnál tehát szükség van a levőgőre, hogy hontra fel az emített alkotrészeket és alakítsa át borrá. De már a kifejlődött bortól el kell zárni a levegőt, mert ha az tovább folytatná a borban a felbomlást és átalakítást, akkor a bor elvesztené lecsé.

Most már tudjuk, hogy ha a must kiejert és megfeszítült, nincsen a sópróba többé szüksége és az mint felesleges moeok mielőbb eltávolítandó a bortól, azaz le kell fejteti az új bort először már karácsony előtt, hogy mennél előbb kezdje meg érését és kifejlődését. De miután egyszerű lefejtés által meg nem tisztulhat a feloldott fehérnyétől és felesleges sóktól, tehát tavasszal le kell fejteti a bort másodsor, nyár elején vagy végén harmadsor, sőt sokszor szükség ezt negyedsor is megtenni. Azután a következő években már elég lesz egyszerű évenként lefejteti, ha pedig már a derítésen is keresztül ment, több évig el lesz újabb fejtés nélkül.

Az előadatokból tudjuk, hogy az erjedést a levőgő befolyása okozza, tudjuk, hogy a levőgő által bomlanak fel a must alkotrészei és ez által válnak ki és ülepednek le azon alkotrészek, melyek a borknak kárára lehetnének, azért úgy vezetessük az erjesztést, hogy mennél inkább érintkezzen a must a levőgővel.

Mint hogy pedig az új bor, az első lefejtés alkalmával még meg nem szabadult tökéletesen a szükséglet anyagoktól és még csendes utóerjedésre van szüksége, hogy jó bor váljék belőle és mielőbb megérjen, ebből következik, hogy az első lefejtés alkalmával érintkezni kell a levőgővel, tehát úgy kell intézni a lefejtést, hogy vagy csebrekkel ütézősségek a csapon kieresztett bort a tiszta hordóba, vagy ha fejtő-gépet használ valaki, akkor először oly esapon folyjon a bor egy nagyobb edényben, melynek végén az öntöző kancának rózsáihoz hasonló rosta legyen, hogy vékony sugarakban jusszon azon edényben, melyből az üres hordóba át fog szivattyuztatni.

De a mint szükséges, hogy az első lefejtésnél mennél jobban érintkezzen a bor a levőgővel (hogy tökéletesen átmenessen az utóerjedésen), úgy már a másodsorú és további lefejtéseknél nagyon is óvni kell a levegőtől, mert az ártalmára lenne, a mint feljebb elmondottuk.

És így mindenkinek azt tanácsoljuk, hogy el ne mulassza új borait már karácsony táján először lefejteti*) és pedig úgy, hogy a levőgővel érintkezzen, azután a következő években legalább kétszer vagy háromszor, de már ekkor el kell zárni a levegőtől. Azért szükséges a fejtő-gép, csak hogy ezt mindenki be nem szeresheti, jó szolgálatot tesz e helyett az új szerkezetű szivárvány,

*) Czikkiró ur szives engedelmével megjegyezzük, miként a lefejtésnek időntes megátározni bajos, azért, mert azon borok, melyek több savtartalommal bírnak, tovább érjednek a később lefejtendő. Főszabálynak azt tartom: akkor fejteti először, midőn az új bor megfeszült a pezsegni megszűnt, így egész januáriusig s elhalasztható az első fejtés.

Reggeli Petánovitsnál.

Szellemeikkel aki vidáman trafikál
S ez alapon engem szépeoskén lepál
Pásztonak szülötte: urambátyám Carlos,
Azért mégis »költőke«, hadd legyen csak az rossz.
Mert ha nem is volnék szecszesszős költő,
(Ezért nincs fizetve rajtam a felöltő),
Mégis versre kéne noszogatni tollam,
Hogy azt a reggelit méltóan rajzoljam,
Amely Petánovits szesz szallójában
Folyott le nem régen, zajosan, vidáman.
Nagy jelentősége van ennek a napnak,
Mert míg egyik felől ketten hajba kapnak,
A másik oldalon oly béke jött létre:
Amely nagyon méltó megörökítésre.
Ugy történt a dolog, hogy jó Huber Antal,
Ki bár nem törődik a költői lanttal,
De annál jobb szónok, oly beszédet mondott,
Hogy az egész terem szinte csak úgy kongott.
Szép volt ez a beszéd, még szebb volt a czeljja
Bizton szikrák hányta a tollam aczeljja
Ha le tudnám írni, mily szép volt e beszéd,
Mely lebilincselte mindünk szívét-esztét.
Sugárzott belőle nemes intenczió
Kifejté a szónok, hogy a béke mi jó.
Végül aztán szépen kivágta a rezet,
El is érte czeljját: rögvest nyujtunk kezét
Egymásnak Gyurka ur és François Lajos.
Mi most következett, referálni bajos.
Régi jó szálloda a Metropole-szálló
Viharokkal már sok éve szembeszálló,
De oly éljen-vihart soha még nem hallott,
Mely e pillanathan tört ki azonnal ott.
»Éljen Szaczelláry és François Lajos!«

(mely olesó is) ehez elég egy-két méter eső; csak hogy egy kis fáradságba kerül a hordóknak egy helyről a másikra való áthengergetése, mi kis mennyiségűt megjárja, nagyobb pénzében azonban a borfejtő-gép elmozdítottatn már a munka és időkimélet végett is.

Szeszgyárosok országos értekezlete.

A hazai szeszgyárosok december 6-án Aradon országos értekezletet tartottak azért, hogy állást foglaljanak a mezőgazdasági szeszfőzők követeléseivel, akik a mezőgazdasági szeszkontingens megváltoztatását követelik.

Az értekezleten képviselő voltak: Neumann Testvérek, Első aradi gyártelep (Arad), Spitzer Benő és lársa (Baja), Czell Frigyes és fia (Brassó), Egyedi Lajos, Gschwindt-fele szeszgyár, dr. Krausz Izidor, Leipziger Vilmos, Linzer Károly és fia (Budapest), Győri szeszgyár és finomító gyár r. t. (Győr), Lederer és Kálmán-fele r. t., Berger Dániel (Nagyvárad), Blau Testvérek, Első temesvári szeszfőző és finomító r. t. (Temesvár), Jonás Adolf (Gyulafehérvár), Frischi Gyula (Versecz) és mások. Több szeszgyár levélben tudatta, hogy a határozatokhoz csatlakozik.

I. Az értekezlet elnöke, Neumann Ede, megnyitván a tanácskozást, az értekezlet jegyzője felolvasta Lukács pénzügyminiszternek azt a beszédjét, melyet a mezőgazdasági szeszgyárosokhoz intézett akkor, amidőn nála jártak deputációba.

Azután Leipziger Vilmos budapesti szeszgyáros igen érdekesen beszélt a szeszgyárosokra váró feladatokról és szükségességnek mondotta, hogy a szeszgyárosok már most lépéseket tegyenek az iránt, hogy érdekeik a kontingentálási törvény novellájában kellőképp megóvassanak.

A következő határozati javaslatot terjeszti a szakértekezlet elé:

Tekintve azt, hogy a gazdasági szeszfőzők körében megindított mozgalom arra irányul, hogy az újonnan keletkező gazdasági szeszfőzők részére szeszkontingens, az ipari szeszgyárak rovására és kárára kiutaltassék; tekintve azt, hogy ezek a követelések súlyos időkben nagyfontosságú közzgazdasági tényezőknek és az államláztartás biztos támaszának bizonyult ipari üzemek létfeltételei megsemmisítésére irányulnak és alkalom csak arra, hogy az ipari szeszgyárak üzemelt romokká, a becses és költséges gépjelendést ócska vassá változtassák és sok ezer munkást keresetüktől megfosztassanak; tekintve azt, hogy az országban szoban levő nagyfontosságú gyártási ága ellen tanúsított ellenséges magatartás, amely azt czélozza, hogy egyes nagybirtokosok a mi rovasunkra előnyökben részesíttessenek, az ipari tevékenységnek a lenézéseről tanusodik és a vállalkozási szellemet és kedvet az ipari terén megbénítani alkalmas; tekintve azt, hogy az ipari szeszgyárak különösen tengerit termelő vidéken a mezőgazdaságra nézve, továbbá amelyek értékesítése szempontjából a czukorgyárakra nézve nélkülözhetetlenek és hogy különösen a parasztagdálók a gabonát, marhát stb. vásárolják s az utóbliak a trágyát, moslékot csak ipari szeszgyáraktól szereshetik be, minél fogva az ipari szeszgyártás gyöngítése a kiszagdad létföltételeit is rosszabbítja: az ipari szeszgyárak tulajdonosait birtokukból kihelyeznék és az üzemek befektetett 20 millió forintnyi tőket értékteselné tennék.

II. Elhatározza továbbá az értekezlet, hogy a szeszgyártásra nehezítő károsodások elhárítása végett:

1. A pénzügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága elé járuljunk avval a kérelemmel, hogy a törvény novellában legyen eleget az anketen a szeszgyárosok részéről tett ama javaslatnak, amely szerint ők kontingensüknek 53.000 hektoliterrel való megrövidítésért kárpótlódnak.

2. Hogy az újonnan létesítendő mezőgazdasági szeszfőzők kontingense, vagy az aránylag magas kontingenssel bíró más mezőgazdasági szeszfőzők kontingensének leszállításával alkottassék meg, vagy pedig a kontingensnek az ipari szeszgyáraktól való megvetele által. Ezen vételek kivetele talán oly módon történhetnek, hogy a pótdáróra vonatkozó törvényben a mezőgazdasági szeszfőző-tulajdonosoknak engedélyezett 1 forintnyi kedvezmény használtatnék fel e czelra, úgy hogy évenként kerek 480.000 forintnyi kontingens vásároltatnék meg, amely aztán az újonnan felállítandó mezőgazdasági szeszfőzők közti felosztásra volna felhasználandó.

3. A pénzügyi magyar királyi miniszter ó nagyméltósága felkéréssek, hogy a törvénynovella bevezetése előtt az ipari szeszgyárak képviselői is az anketra behívassanak, hogy ezáltal érdekeik megóvása nekik lehetővé tessenék.

Az élnök helyesléssel fogadott beszéd után Müller K., a budapesti Gschwindt-gyár igazgatója szözlött. Nem szabad, mondja, az államnak egy virágzó ipart feloldozni az experimentálásnak, amely a közel jövőben tarthatatlanná lesz. Pártolja a benyújtott határozati javaslatot és kéri annak elfogadását.

Voditz Gusztáv igazgató (Győr) szintén azokról a sérelmekről beszélt, amelyek az ipari szeszgyárosokat érintik. Az ellenünk indult mozgalom — ugymond — bérlektől és albérlektől került ki, olyanoktól, akik machinációk útján vélnék kontingenshez jutni. Meg van győződve, hogy nem az utolsó szó hangzik most el az iparos szeszgyárosok ügyében; pártolja Leipziger határozati javaslatát és elfogadásra ajánlja.

Braun Ede, a Neumann Testvérek intézője hangsúlyozza ezután, hogy a kiszagdad is kárt szenvednek azzal, hogy kisebb az ipari szeszgyárosok kontingense, mert így sokkal kevesebb gabonát vásárolnak be. A kiszagdad pedig érzi ezt a súlyos helyzetet, mert a gabonáján alig tud tudni, ha pedig sikerül neki eladni, akkor is sokat veszít, mert olcsón kénytelen adni.

A helyesléssel fogadott beszéd után az országos értekezlet egyhangulag elfogadta a Leipziger Vilmos által benyújtott határozati javaslatot és elhatározta, hogy a mai értekezleten megjelent ipari szeszgyárosok küldöttségileg jelennek meg Lukács László pénzügyminiszternél és kéri fogják sérelmük orvoslását.

Elhatározták még, hogy a kereskedelmi kamarákat és az érdekelt városok és vidékek képviselőit is fölkéri ügyüknek támogatására.

Mi a vendéglős?

A vendéglős olyan ember, aki senkinek sem tud eleget tenni, mert ha reggel korán kel fel, saját maga ellen cselekszik, mert fáradt és nyugalomra későn került, testétől megvonja a szükséges pihenést; ha azonban későn kel, akkor azt mondják rá, hogy lusta.

Ha korán megy a vásáresarmokba, akkor mindent drágán kell megfizetnie, ha pedig későn, úgy esupa rossz árut kap, mert a javarészt már elhordták. Ha a csarnokból egyenesen haza megy, akkor az a kollégák, akikkel ott találkozott, összeszidják, mert nem akar velük

De mikor a végén elkezdte cizfrázni
Kedvem szottant majdnem a kuferezest járni.
Nagybőgn kísérte *Törís* uram szépen
Mint egy hivatásos bögös, majd úgy épen.
S mint a mesze útról visszatérő *Vándor*
Oly örömmel nézte két bátyánk *Nándor*.
Eközben elmúlt lassanként az idő
E sorok írója már majdnem hogy kidőlt,
Midőn felhangzott a jelszó: »fel Budára!«
Elő! ment *Don Carlos*, mi pedig utána.
A királyi várnak pompás a konyhája
Egyik-másikunknak szinte folyt a nyála
Képzelve magában, minő fényes étrend
Kerül majd innen ki, de nem minden héten.
Jól esett szomjúknak, hogy minden sarokban
A magyar felírás a tűzhelyen ott van. . . .
Várból hazatérve, szépen elosztunk,
Legközelebb Wampeticsnál találkozunk.
Don Esteban.

Kalandom a Rottenbiller-utczában.

— Karácsonyi történet. —
Írta: ifj. Homár Mihály.

Ugy emlékszem reá, mintha ma történt volna, hogy tavaly karácsony előtt néhány nappal princzipálisom egy reggelen a következő szavakat intézte hozzám:

— Mondja csak kollega ur, bátor ember ön?
— Igen — feleltem zordanon — ám bátor ez a körülményektől és attól függ, hogy mitől függ, vagyis minő dologban vagygon szükség az én bátorságomra.

— Nem olyan nagy sor az egész, szölt a princzi, egy veszedelmes végrehajtásról van csupán szó.

»Éljen a békeség!« Hangzott a rémzajos
Teremben innen és onnan össze-vissza
Áldomásul kiki *Törley* borát issza
Vegyítve *François* nemes italával
Koczintra mindenki tele pohárral.
Huber Tóni pedig a kezdeményező
Nagy sikere fölött örömet érez ő
S hogy meg ne csökkenjék a vidám hangulat,
Ujból két üvegéből tölt minden poharat.
Mindenki jókedvű, csak egy urnak méla
A hangulata s ez derék *Barta* Béla.
Nem csoda, hogy oly bús a máskor vig *Barta*
Mert hisz a szerelem a szívét megmarta,
Azután meg alig néhány napja van még
A legényéletből. Kivánom, hogy az Ég
Áldása kísérje útján a jövőben,
Boldogságból legyen neki része bőven
Szép nevével együtt! Legőszintébb vágyam:
Az ifju párt mindig szerencsének lássam!

Cseng a pohár szépen, szölt a zene vigan
Tetőpontján a kedv, helyesen ez így van.
Bock-szivar füstjétől zavaros az ájer,
Szinte késsel vágja báró *Seldemayer*.
Fischer Miska pedig felső asztalvőgen
Azon gondolkodik, még pedig jó régen:
Hogy ha már minden *nü*: tej, vaj és szalám,
Hogy lehetne a *mi-tőjst* feltalálni?
Am felemelkedik nemes *Carlos* bácsi,
S így szölt a czigányának: »Upre more, ácsi!«
Adassa a hegedűd, hadd próbáljam rajta
Azt a nótát, hogy: »Az asszony hamis fajta!«
Szözlött és szépséges magyar nótát kezdte
Ugy, hogy az embernek síró lett a kedve.

Valahol egy liter bort üríteni; ha azonban elmegy velük valamely idegen koresmába, akkor azt mondják, hogy azért megy, mert már ő is akar egyszer egy jó pohár bort üríteni. Ha ületében valamelyik vendég véledélül valami nem egész jól sikerült ételt kap, akkor azt mondja mindenki, hogy ennél az embernél borzasztó a koszt; ha pedig nagyon jót és sokat ad, azt mondják az emberek, hogy ily gazdálkodás mellett tönkre kell mennie. Ha jól játszik valamely szerencsejátékot, eljleszt a vendégeket; ha pedig rosszul, mindenki vele akar játszani és elveszti a pénzt. Ha nő kiszolgáltatást tart és a leányok eszűnyák, duzzognak a vendégek; ha pedig szépek, duzzog a felesége. Ha sok katona jár a vendéglőbe, akkor veszekedik a hadsereg a polgársággal; ha pedig csupa civíl, akkor ezek egymás közt veszekednek.

Vendéglő és vendéglős a 2000-ik évben.

Irtá: **Völgyes Andor.**

»Az ember véges lény és egyre változik a haladó idővel«, mondta már Schopenhauer, a filozófia nagymestere és sőtét világnézetű tudós. Természetes, hogy az emberek által alkotott intézmények sem állandóak, azok is a változandóság bélyegét viselik magukon és az idő rohanó kerekének nemcsak külsőleg, hanem belső lényegükben változtatja meg azokat. Különösen e század második felében vehető észre minden téren az az óriási változás, mely gyökeresen szakított a régi tradíciókkal, a világot kiforgatta sarkaiból és más alapra helyezte azt át, a villanyos korszak minden áldását hintve szerte az emberiségre, újabb és újabb irányok és célok felé jelöli ki az utat.

Szóval a jelen század második fele végezte és végzi azt az alapvető munkát, a melyből felépül a huszadik század seccsios csoda-epülete, az óhajtvá várt eszményi jövőnek az a korszaka, a hol, mint sokan tudni vélik, sokan favolról sejtik, megcsendül a jövő zenéje és bekövetkezik az eszményi tökéletesedésnek az a kora, mely után már csak a világ összeomlása következhetik.

És a nagy átváltozást előidéző behatások alól nem vonhatja vissza magát senki és semmi. Még azon dolgok sem, melyeket opti mista szemmel manapság már-már ott látunk jóval a tökéletesedés felé vezető út közepén túl. Ezek között értem a többi mellett a vendéglős-ipart is, melynek multja dicső, jelene szép és a jövője sokak szerint már nem sokat fog változtatni a jelen állapotán.

Hát ezt tagadjuk határozottan, mert a vendéglős-ipar jövője épen olyan nagyarányu, mint minden máse és époily kollosszális kilátásban mutatja a bekövetkezendő változások hatását, mint bármely más ipar, mely még jelenleg nem áll a tökéletesedésnek akkora fokán.

És a változás lényeges lesz, mélyreható és biztató a vendéglős-ipar művelőire. Már nemcsak annál fogva, hogy az évszázadon keresztül történt rettenetes elszaporodása az emberfajnak a szaporodó vendégek tömegét fogja jelenteni a vendéglősöknek, mert ha teljesen nem is ugyanolyan arányban, de mindenesetre a vendéglősök is szaporodni fognak, hanem biztató azért, mert egyszerűen a vendéglős épen konyhája révén igen nagy tekintélynek fog örvendeni, másrészt pedig a jövőben bekövetkezendő eszményi társadalmi a vendéglőt, illetve a főzés tudományát igazí reális tudomány színezetével vonja be.

— Végrehajtásokra bármikor kapható vagyok, mondám önérettel. Ha szükséges, megexequoalom magam Belzebub ő felségét is.

— Nono csak ne olyan hevesen. Egyelőre csak az »arany pávián«-ról van szó. Remélem, ismeri az »arany páviánt«?

— Volt hozzá szerencsém többször is.

— A feleségét is ismeri?

— Majd megismerem őt is.

— Helyes. Itt van 10 flor költséglelőleg, kérjen terminust és igyekezzék minél több fedezetet találni.

— Ezzel a princezi külön műhelybe vonult, én pedig a bírósághoz mentem, ahol Tripula végrehajtó ur harmadnapos terminust adott a végrehajtás foganatosítására.

Tartozom e szíves olvasónak azzal, hogy megmagyarázzam, ki volt az »arany pávián«. Amint sejtini méltóztatik, ez a pávián sem aranyból nem volt, sem pedig a négykezők családjaéhoz nem tartozott, lévén ő koresmáros, névszerint: Rozoga Bogdán. Vala pediglen neki a Rottenbiller-utczában akkora koresmahelyisége, mint egy vasuti étkező-kocsi, adóssága ezzel szemben annyit volt, mint egy külföldi insolvens grand-hotelnak. Szóval, minthogy mindenkit érhet baleset és végrehajtás, Rozoga Bogdán is alperesem közé sorakozott.

Rozoga Bogdán nagyon derék ember volt ugyan, mert hát nem fizetni nem szégyen (én sem fizetek soha senkinek), csak az volt szegénynek a baja, hogy az üzleti nyereséget azon frissiben elitta. Elvégre inni is muszáj vagy mi, de ha valaki tulmege a kellő határon, az már baj. Rozoga bátyánk pedig nagyon is áthágta olykor a mértékletesség határát.

Harmadnap, mikor Tripula végrehajtó ural

Bár nem vagyunk proféták, mint az ősz izrael népének válogatott híres látókai, a kik Istennel beszéltek és hirdettek jövőndő ígeit a gyatra embereknek, nem vagyunk a latinok ősz vetési sem, kik az áldozatok beléből és az emberi indulatokból látói szemmel kiolvasták a megtörtéendőket, mégis lebbentük egy kissé félre az eljövendő idők sötét homályát takaró fátyolt és a beözönlő világosság mellett tekintünk szét — persze szakember szemmel — az előttünk feltáruuló mesés és rejtjelmes világban, mely oly közel van és mégis emberi eszünk előtt oly távolinak tetszik.

A jövő vendéglője körülbelül olyan probléma, mint a jövő zenéje. Sokan a jövő zenéjét is már most sejtik hallani, ugy sokak szerint a vendéglőn is kevés változás esik a jövőben.

De igaz, mi már a huszadik században vagyunk-ne tőlünk hát meddő okoskodással az időt, hanem használjuk fel bölösen és gyérünk be a legközelebbi vendéglőbe.

A népszerűség elszaporodása folytán igen sok vendéglő van: hanem ezek a vendéglők a hatóság által meghatározott helyeken fekszenek. Valamennyi a higiénia, az egészségtan legszorosabb szabályainak követelményei szerint vannak berendezve, mely a huszadik század e tekintetben találmányai folytán majdnem az eszményiségig megközelíthető. Ugy látszik, itt már szakítottak azzal a régi tradícióval, hogy a vendéglő bármely szűk helyiségben jó, mert tágas teremek, egymásután sorban következőleg, állnak a vendégek szabad rendelkezésére.

A vendéglő osztályokra van felosztva, mind-egyik osztály élén az osztályfő, a hajdani kor pinczére áll, a ki felelős az igazgatónak, mert most már a vendéglős életügyi igazgató nevet visel. Az osztályfők mindannyian kellőleg képzett emberek, a kik elvezették a pinczér-iskola három évi tanfolyamát és azután négy évig az ételtan nyilvános egyetemi előadásait hallgattak. Mert most már belátják, hogy nem a száraz elméleti tudományok a legfontosabbak, hanem azok felett határozottabb fontossággal bír az, a melyet az elmúlt évszázadokban ugyancsak elhanyagoltak, t. i. a gyomor tudománya, illetve inkább a gyomornak szolgáló tudomány.

Maga az ételügyi igazgató, az egykori vendéglős, teljesen szakképzett férfi, a kinek az osztályfővel fői képesítésen kívül oklevele van a tápszer-vegytanból. Mert a tápszer-vegytan is egyetemi tantárgy és kiválóan ápolat tudomány. Ételügyi igazgató csak is az lehet, a ki megszerzi képesítését a tápszer-vegytanból. Tehát teljesen tudományos alapon képzett vegyész, a ki a legelvonatban kémiai képletek alapján számítja ki, hogy egyes eledelokban mennyi a táperő és ezen az alapon ad utasítást a laboratorium — tehát most már nem konyhai — személynélnek arra, hogy miképpen készítenők el az ételek.

Ha erről is beszélni akaránk, az igen messze túlhaladna tárczánk szűkre szabott kereteit. Megemlítenők tartjuk, hogy az osztályok fel vannak osztva és pedig van külön leves-, hus-, főzelék- stb. osztály. Tésztaosztályt hiába keresünk, mert a jövő század tudósai a tésztát ártalmasnak találták az egészségre és azt egy vegyileg preparált, újonnan felfedezett anyaggal pótolták, melynek élvezete helyettesíti a tésztáét nemcsak, hanem a zsíros tészták élvezete folytán annyiszor bekövetkezett gyomorrontást teljesen ki van zárva.

A haladó idő az édes borfinak állapotában is rettenetes változást idézett elő. Hol vannak már

az »Emke«-kávéházból (minden végrehajtás kiinduló pontja) elindultunk, Rozoga ur, az »arany pávián«, vesztült be volt törökökre. Az ivóban egymaga állt és azzal mulatoit, hogy némely boros poharral hogyan tudná eltráfolni az ablakfiókokat. Mikor az ajtón beléptünk, egy ily pohár véledélül a becsüsünk arcába repült. Ez az ur erre szörnyen elbusult. »Kár, — ugymond — hogy a pohár üres, nem szeretem az üres edényeket.

— Ha csak ez a bajod komám, szolt az »arany pávián«, van itt tele pohár is. Új le oszt' ne loesogj. Az urak is ide ülhetnének, ha nem röstelik a szegény ember társaságát.

— Nem azért jöttünk mi bátyám, legyintem oda, hanem azért, hogy összeírjuk a holmiját.

Rozoga Bogdán erre hirtelen kijózanodott és dühösen felugrott.

— Micsoda? Az én holmimat akarják az urak összeírni? No már abból semmi sem lesz, mert itt minden a feleségemé, az enyém csak az, amit megiszom.

— Ismerjük ezt a fogást, bátyám, szólok ridegen. Tripula ur, kezdje meg a jegyzőkönyv írását!

— Hátszen én miattam írhatnak az urak, morgott Rozoga, de hogy nagyobb kedvel tegyek, beküldöm a feleségemet. Tessék majd ő vele beszélni, — szolt és kiment a konyhába.

Denique a becsüs diktált, a végrehajtó irt, én pedig nyugodtan vártam az alperes feleségét.

Alig egy-két perc múlva be is jött.

Bár ne jött volna.

Sok asszonyt láttam már életben, de olyat még nem. Nem akarom önökét Rozogáné személynék leírásával untatni, elég ha annyit mondok,

most azon idők, mikor a kis filozofáló borfinu játszi könnyűséggel viselte el az életet. Most már ő is be van fogva az élet nagy szekerébe és segít azt huzni csekély erőinek teljes erőfeszítésével. A kétezredik év borfinu, akkori nevéből osztálygyakornokok, igen nagy terhet viselnek a vállukon. Először is elméletileg képezik őket a hároméves előkészítő tanfolyamon, melynek előadásai délután tartatnak; gyakorlatilag pedig az osztályfők vezetése alatt a vendéglőkben nyírik kiképzésüket. Képzhető tehát, hogy szegény gyerekek mennyire el vannak foglaltva és mily fokozott testi és szellemi tevékenységre vannak utalva. De hát a 2000 ik évben már megkezdődött az igazi tudományosság korszaka és a kor követelménye alól senki sem vonhatja ki magát, ha csak nem akarja, hogy azok elhanyagolásával existenciáját veszítse el. Így az osztálygyakornokoknak is meg kell erejüket feszíteni, hogy egykor mély tudományosságú tápszervegyészek illetve igazgatók lehessenek.

Ezután a kis kitérő után pedig, a melyet a helyzetnek ab ovo jellemzésére szükségesnek tartottunk — térjünk át magára a vendéglőre és jellemezzük kellő modorban.

Ott hagytuk el, hogy a vendéglő előtt állunk. Tudniillik oda hozott bennünket az állami lég-hajó, mert most már feltalálták a kormányozható lég-hajót és azt általános közlekedés eszközüül alkalmazták. A korszak politikája szerint az állam mindent lehetőleg saját kezébe igyekszik centralizálni, államosít minden vonalon és így történt a lég-hajó-közlekedéssel, melyet az állam vett saját kezébe és a melyt saját fizetett közgei útján igazgat; épen ugy, a mint azelőtt az országotat használhatta mindenki egy krajczár nélkül, ugy van jelenleg az állapot a lég-hajó-közlekedés terén is.

Tehát kiszálltunk a lég-hajóból és miután derekasan megéhezünk, sietve igyekeztünk be a vendéglőbe.

Az ajtóban, lekötelező mosolyalv ajkain, maga az igazgató fogad, a ki udvarias, minden egyes vendéget külön üdvözöl. De mindjárt a bemenetnél sok olyan tűnik fel nekünk, a mi mult századbeli szeméink előtt teljesen szokatlan.

Mindjárt a bemenetnél jobbra és balra egy-egy ajtó öltik szemünkbe. Az egyiken a huszadik század szecesszionisztikus festészeti modorában festett befeléd mutató nyíl, míg a másikon ugyanolyan kifeléd mutató nyíl látható. Ezek a nyilak azonban itt nem a ki- és bemenetet jelzik, hanem egészen mást. A befeléd mutató nyíllal ellátott ajtón belépünk és ime pazar pompa tárul élénk. Valóságos keleti kényelemmel berendezett fürdő-helyiségekbe lépünk, hol nagyszámú szolgazemélyzet sürgőforog. Elegánsan berendezett fürdő-szobákba vezetnek bennünket, a hol lemoshatjuk a ránk szállott uti port, gémberedett tagjainkat, melyek elfáradtak a hosszú légi utazásban, teljesen felüdíthetjük. Rendelkezésünkre állnak a legtanultabb masszörök, frotteurók és annyira rendezettek elcsigázott testünket, hogy valósággal úgy érezzük, mintha mázsányi súlyoktól szabadultunk volna meg.

A baloldali kifeléd mutató nyíllal ellátott másik ajtó pedig egy válogatott leleményességgel felszerelt torna- és más testező játékok termébe vezet bennünket, a hol genialis sokoldalúsággal vannak összevalogatva mindenféle ujo torna-eszközök, testező játékok és egyéb ily irányu tárgyak.

Azt hiszen kitalálják, hogy ez a terem mire való. A huszadik század előrelátó tudósai gondolkodtak arról, hogy meg ne árton valahogy a tulságos konyhai élvezet; a telerakott gyomor

hogy a becsüs első pillantásra két métermázsára becsülté az iflasszonyt. A többit képzeltetik.

Rozogáné átértve a helyzetet, csipőire tette a két kezét és egy nagyot fújva, minden nyájasság nélkül így szolt:

— Mit csinálnak itt maguk, hé?

— Amint látja nagysád, irunk, rebegtem némi előérettel.

— No hát itt ne irjanak semmit, aszondom!

— Ne mondja.

— Mit? Hogy ne mondjam? Hát mért ne mondanám?

— No hát mondja.

— Mondom is. Hordják el magukat, amig jó kedvemben vagyok, különben olyat látnak, ami még nem történt a Rottenbiller-utczában.

A becsüs, arra hivatkozva, hogy ő többszörös családapa, hirtelen elgőzölt, én pedig hidgevérről a következőket mondtam a háriának:

— Nagysád! Kérem, hogy ne hepeziáskodjék, mert különben bajba kerül. Mi hivatalos személyek vagyunk. Érti asszonyom?

— Ki a maga asszonya? Tan én? Ejnye aki tintanyaló öreg apja van az urnak, most már pusztuljon innen, mert teremtuése hozzá vágom ezt a krigit! Szolt és felkapva egy koronajelzésű korszót, olyan poziturbába helyezkedett, melytől gyengébb idegzetű ember megszeppent volna. Én azonban átestem már az ilyen dologban, miért is nyugodtan néztem farkas-szemet a harcziás asszony-sággal.

A következő pillanatban a sörös korszó oly erővel repült hozzám, hogy lélekzetem rögtön elállt és aletlan rogytam a végrehajtó karjaiba.

Hogy meddig voltam önkívületi állapotban, azt

ujabbi fihezétetésére kitűnő eszközt szolgál a torna és egyszersmind övöszerű is az esetleges gyomorfelrontások ellen. És minthogy ebben a korszakban a vezető elv a közegészség megővése, sőt ha lehet, gyarapítása: természetes, hogy a legelőbb követelmény is — mint a minő például a rendszeres torna — a legelőbb pártolásra talal.

Azonban hagyjuk a tornatermet mi is akkorra, midőn jólaktunk és most tekintsünk be a tágas éttermekbe.

A mint már említettük, a vendéglő az egyes ételnek szerint osztályokra van osztva. Nagyon csalódnak azonban valaki, ha azt hisse, hogy mihielyt az egyik osztályban elfogyasztotta az ételt és másikat olaját emni, az kell futnia a másik ételosztályba. Ha így volna, ez nem jelentene haladást a múlt századokkal szemben, hanem talán hanyatlás jele volna. Itt a vendég a nélkül, hogy felkelle helyéről, végig eszi együttében a teljes menut, daczára annak, hogy minden ételt más osztályban szolgálnak ki. A rejtély egyszerű magyarázata az, hogy a technikusok oly szerkezetet találtak fel, a mely szíszmetát a huszadik század vendéglőlénél szélében alkalmaznak, hogy a vendég egy gépszereket segítségével átvitetik az egyik osztályból a másikba, a nélkül, hogy azt észre venne. Az egész órdogi machináció bizonyos tükörfalak segítségével megy végbe, a melyek észrevehetés nélkül mozognak tovább a vendégekkel együtt.

Már most magyarázuk meg, miért van a vendéglő úgy berendezve, hogy minden ételnek külön osztály felel meg; holott a régi módszer szerint előnyösebbnek látszott az ételeknek egymásután ugyanazon helyen való feltalalása.

Említettük azt is, hogy most már a vendéglőséghez egyetemi tanfolyam kell, melynek legelőbb tárgyat a tápszervegylan képezi. Ennek kifolyásaként a vendéglős konyhája sem konyha már most a szó tulajdonképeni értelmében, hanem inkább laboratórium. És nincsen is most már egyszéges konyha, a hol mindenféle leves, hus sült, főzelek stb. elkészítésre kerül — hanem minden egyes ételnek külön laboratóriumban készül. Az egyes laboratóriumoknak külön osztályok felelnek meg: innen származik a felosztás.

Nem azért használjuk azonban a laboratórium szót, mintha azt akarnók vele jelezni, hogy itt minden vegyileg készül, valamínő kémiai szerekből, savakból és egyébekből összeállítva. Oh koránsem. Minden étel a megfelelő természeti anyagból készül, épenugy, mint a múlt századokban, csakhogy más módszerek, más elkészítési eszközök segítségével. A mi különösen szembeötöl, mindenhol meglátszik a vendéglő valaményi osztályában az egyszéges vezetés nyoma.

És valóban az igazgató — ki egyetemi tanulmányokat végzett ez irányban — adja ki az utasításokat az elkészítésre nézve és az ő újmutatásai nyomán történik a tápszerek előállítása. Mint már mondtuk, a megfelelő természetes anyagokból készül minden étel, csakhogy itten ugyl történik ez a folyamat, hogy minden anyagnak a lényege vonatik ki a megfelelő vegyi gépek segítségével és azután ugyl átalakításnak vetetik alá, illetve más anyagokkal vegyítetik, az utasításokhoz képest. A laboratóriumokban mindenhol a lehető legnagyobb vegyi tisztaság uralkodik és itt még a levegő is mesterséges uton tisztítva van, nehogy az abban levő esetleges idegen aktrázerek befolyást gyakoroljanak az ételk finom anyagára. És ez a szempont vezérelte az elmondottak mellett a külön

osztályok felállítását még azért is, hogy például a levesből kiáramló idegen elemek be ne folyásolják a husnak feltekenyen őrzött izét, vagy pedig a főzeleknek óvatlan elkészített zamataját.

A huszadik századbeli konyhának azonban egyik legkivalóbb specializálását az ugynevezett »beteg-konyha« képezi. Mint már több ízben kifejeztük, e korszakban a közegészségügy addig szokatlan arányu intézkedések központja és az állam egyik vezérlő eszméje. Az ezen téren beállott fejlődés vezetett a beteg-konyha intézményére.

Ennek lényege pedig röviden az, hogy az egyes elkészített ételek akképen preparatálnak, illetve az ételeket a laboratóriumokban ugyl készítik el, hogy a betegségnek megfelelő gyógyító anyagok véletlen alkalmazásba. Maga a tápszervegylan is kiterjeszkedik a betegeknek való ételek elkészítés módjaira és ennek nyomán a huszadik század beteg felvósággal kanállal és villával eszik az orvosságot, nem ugyl, a mint a múlt században gyógykezelték, hogy a beteggel minél több keserű port és nem tudom még mi egyéb nyelettek le, hanem beveszik az orvosságot izletes tápszerek és mosolygó ételek alakjában, a mely tény már maga képes arra, hogy a szenvedőnek szinte fel egyszéget adja vissza.

Most pedig miután bejártuk a laboratóriumokat és kéllőleg jóllaktunk a huszadik századnak szöszterinti értelemben vett »egészéges« ételivel és az ebéd után a tornateremben kéllőleg kitornáztuk magunkat, ugyl felülünk a léghajóra és repülünk lsten szabad ég alatt a véghetetlen kék űrben, a csillagok miriádjainak ragyogása mellett és a míg léghajónk villámsebességgel repül el a házak, mezők faluk, városok szájai felett, bizonyos büszke érzet költözik szívünkbe és míg meglepődéssel konstatajuk a vendéglős-iparnak haladását a létűnt századokkal szemben, bamulva csodáljuk az emberi munka és haladás végtelenségét és szemben a kishitű filozófusokkal, kik esüggédésűnkben, pesszimisztikus szempontból tekintve, az ember tökéletlenségét állítják, diadalmasan kiáltjuk fel a jelét: »Igen, az ember véges lény, de munkája, haladása végtelen!«

A budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata minden hét pénteki napján reggelit tart, és pedig:

Deczember 22-én: ifj. Kommer Ferenc, »Vadászkürt«-szálloda.
Deczember 29-én: Glück Frigyes, »Pannónia«-szálloda.

Nagy jöteknység estély volt f. évi deczember hó 2-án a jözsefvárosi polgári kör helyiségeiben, melyen Glück Frigyes ur, a »Pannónia«-szálloda tulajdonosa, a maga nemében páratlan buffett állított fel. A kiváló szakértelemmel és káprázató fényvel berendezett buffett bővelkedett minden jóbán, amit csak a szem és száj megkivánhat. Kifűnő étkei a »Pannónia«-nagyszálloda rafinált izlésű világhírű konyháját díszették. A buffett ezer szemlyére volt berendezve s a jözsefvárosi előkelőség, mely e tündéres fényű estén teljes számban jelent meg, nem fogyott ki Glück Frigyes ur előkelő izlésének és a szállodai személyzet ügyességének dícséretéből. Az egész

— Mikor nyalt utoljára kösöt? Kérdé, pulzusomat vizsgálva.
— Kösöt? Boecsinat tanár ur, de én csak bélyeget szoktam nyalni, feleltem ámulattal.
— Ne locsogjon annyit, a kérdözése rendes?
— Tessék?
— Azt kérdem, hogy rendszeren kérdözik-e?
— Uram, feleltem dűhösen, nem tudom, tréfál-e ön, vagy pedig baromnak néz. Igavonő baromnak vagy ügyvedőjotárnak lenni mindegy ugyan, hanem azért . . .
— Nem szeretem a sok beszédet, vágott közbe a tanár ur. Különben kár minden szóért. Már látom, hogy önnek száj- és körömfajása van. Ezenel vesztézzár alá helyezem.
Erre már dűhösen kiugrottam az ágyból.
— Uram, ordítottam, most már elég! Vagy bánkjék velem emberi módon, vagy pedig boecsinson el. Nem vagyok én szarvasmarha.
— Komolyan mondja? kérdi a tanár nyugodtan.
— Talán csak nem tréfálok. . . .
— Nos tehát, ha ön ember, akkor ne jöjjön a z állatorvosi klinikára, ha pedig emberi kezelést kíván, akkor ne forduljon hozzám, az összes baromi tudományok tudorához.
Ezzel dűhösen kiment és maga után erősen becsapta az ajtót.
Ekkor tudtam csak meg, hogy a végrehajtó tévedésből az állatorvosi akadémiába hozott. Haraggal látvoztam onnan.
Nem is megyek én többet a Rottenbiller-utczába végrehajtani!

nem tudom, mikor azonban magamhoz tértem, egy barátóság szobában találtam magam, mellettem pedig egy jóindulatu bácsi ült, ki nyájasan vakargatta a homlokomat.
— Hol vagyok, kérdem a színművekben szokásos utulási utáni módon.
— Jó helyen, szölt a nyájás ismeretlen. Parancsol talán egy kis szecsakát?
— Mit?
— Szecsakát. Ez nagyon jó a fejfájás ellen.
Meglépetve néztem a szivélyes bácsira, ki azonban ezt nem vette észre.
— Mindjárt jön a tanár ur, szölt, csak tessék türelemmel lenni.
— Micsoda tanár ur? kérdem bámulva.
— No hát a tanár ur, aki majd ír valamit az urnak.
— Tehát kórházban vagyok? Hát ön kicsoda?
— En a János vagyok, a portás. Ha én nem vagyok, akkor már az ur elpatkolt volna, mert én loesoltam föl, mikor idehozták. A tanár ur ugyanis a kávéházban billiárdozik, az assistens ur pedig épen most mondja be a vannak és kontrát, szinte a kávéházban. Hanem mindjárt itt lesz egyikük, mert már telefonáltam értük.
E pillanatban nyilik az ajtó és belép egy morgorva ur.
— Hol a beteg? kérdé Jánost ridegen.
— Itt van nagyságos ur kérem. Már magához tért.
A tanár ur erre hozzám jött és keményen rám rivallt:
— Nyujtsa ki az előlábát.
Furcsa stílusban beszél az öreg, gondoltam, de odanyujtottam a jobb kezemet.

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétyl egyet, tanár urak által gyógyezélokra ajánlott

— GOLIÁT — MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységűnél, emész-
tési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló
sikerrel használattik és ugyltal

Legkellemesebb üdítő-ital.

Ára vidékre, kőbányai vasuti állomáshoz
szállítva: nagy palaczk 19 kr., kis palaczk
13 kr., fogyasztási adóval együtt. Vidékre leg-
kisebb szállítvány 30 Palaczk

Betét, nagy ládaért: 1 frt 60 kr., kis ládaért:
1 frt 20 kr., palaczkért 6 kr., mely azoknak
bermentes visszaadások visszazolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában
Kőbányán, a városi irodában: VII. kerület,
Kertész-utca 40 és a vidéki raktárosoknál.

*Budapesten kapható minden nagyobb
fűszerkereskedésben és poharanként a
Quisisana automata buffet-ekben is.*

Első magyar habzóborgyár

MATTES JÁNOS

BUDAPEST

Kapható a legelőbb csemege- és
fűszerkereskedésben.

Poharanként a készítőnél:
Haris-bazár.

Alapítottatott 1864.

DORN FRIGYES

rézműves

Budapest, VII., Rombach-utca 8.

Ajánlja magát vendéglők és kávéházak

konyha-berendezésére,

réz- és vas-edények czinezésére, és
minden e szakmába vágó munkák
elkészítésére.

Javitások pontosan eszközöltetnek.

CSÁKY ÁRMIN Budapesten,

VI. Andrassy-út 67 (a Millenium kávéházzal szemben).

Kitűntetve: 1885. évben a budapesti országos kiállításon
1889. évben a párisi világkiállításon.

Ajánl konyharuhákat minden nagyságban

szakács, pék, czukrász, hentes stb. számára

Kabátok zsinórvlezből frt 150, 2, 250

Kabátok piqúe-velezből frt 2, 250, 3.

Kabátok csinvat- v. satinból frt 125, 150

2, 250.

Szakács-nadrágok (pantalon), pamut-kamm-

garnból, kék, fehér csíkos, 2,50—3 frtig

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálu creto-

ból, kr. 40, 50, 60.

Szakács-kötenyek, fehér, erős szálu vászon-

ból, kr. 60, 80, 100.

Szakács-sapkák, különféle alakban, kr. 25

30, 35, 40.

Ezen fehérnemű czegemnek külön spe-
cialitása és a legelőbb uraság, szállodák é
konyhákba általam szállítattik.

költséget Glüeck ur viselte, tekintettel a jótékony célra, tanujelét adva ezzel is nagy emberszeretetének és jószívűségének. Az elarusítók szép hölgyek voltak, a befolyt pénz pedig a VIII. ker. népkönyha javára adományoztatott. A buffet felállításánál a »Pannonia«-szálloda személyzete, Ekker konyhafőnök, Bernhard főpincér és Ruff üzletvezető vezetése alatt működött. A pompás buffet-t Glüeck ur felhívására megtekintették a szakiskola öszes osztálya, a szükségessé magyarázatokat Mitrovác Adolf, a »Pannonia« főpinczére adta meg a növekedőknek.

Az Országos Iparegyesület új titkára. Az Országos Iparegyesület legutóbbi ülésén, Dr. Soltesz Adolf urat, a kiváló publicistát, az O. I. E. fogalmazóját, az egyesület ügyeinek vezetése körül szerzett érdemei kiváló elismerésül, az egyesület titkári állására hívta meg.

Kedélyes téli kirándulást rendezett folyó hó 13-án d. u. a budafoki pinczegazdába Drechsler Béla nagyvendéglős, melyen törzsvendégei közül nagyon számosan vettek részt. Az ezen alkalomra szépen kivilágított pinczék megtekintése és többféle kitűnő minőségű bor megköltölése után, Drechsler budafoki házához első emeleti helyiségeiben pompás, inycsiklandoztató oszonna várta a vendégeket, hol kitűnő zenekar vidámító hangjai mellett huzamosabb ideig mulatoztak a meghívottak. Az oszonna a legkitűnőbb, izlésesen összeválogatott ételeket nyújtotta; az étrend Drechsler kiváló izlését dicsérte. Felköszöntőkben nem volt hiány. Az első Rottl Sándor, színművész tartotta, szépen kifejtve beszédében, mennyire megérdemli Drechsler, a szíves házigazda, ugysis mint kiváló vendéglős, ugysis mint előzékeny jó barát, mindenki osztatlan tiszteletét. Utána Halász István, szerkesztőnk méltatta a házigazda érdemét, azzal a kívánsággal fejezve be szavait, hogy Drechsler-t, ki a jelenben a képviselőház vendéglőse, valamikor a vendéglősipar jelesei között mint képviselőt üdvözölhesse. Nagyon szép, eszmegazdag beszédet mondottak még: Horchower angol tanár, Freibauer Mihály nagykereskedő, Glinger Adolf

színesz, Schützer Sándor tőzsér stb. Ének- és táncelőadás is volt, melyben két jókedvű közlekedési vállalkozó részesítette a társaságot. Este 7 óra tájban az egész társaság a legjobb kedélyhangulatban szállt fel a várakozó flakkerekre és tért vissza Drechsler Andrassy-úti vendéglőjébe, hol késő éjszakáig folytatták a mulatságot.

Reinprecht Károly, a Mádai-féle vendéglő volt főpinczere, folyó hó 2-án az Izabella-utca 11. szám alatti bor- és sörházat átvette. A helyiségek nagyon szépek. Reinprecht pedig csakis kitűnő minőségű valódi borokat tart pinczéjében. A sör az Első magyar részvény-szervező kiváló gyártmánya, a konyha pedig kitűnő produktumaival a legkényesebb izlést is kielégíti. Mindezek alapján azon reményünk fejezzük ki, hogy az új vendéglős, ki főpinczérsége alatt is mindenkor a szorgalom és ügyesség mintaképe volt, saját üzletében is szép sikereket fog elérni. Az iptársulat pedig igen jóra való tagot nyert benne.

Az »Inyes Mesterség Könyve« című mű, a melyet Glüeck Frigyes és Stadler Karoly urak adtak ki, kiváló praktikus tartalmánál fogva igen hasznos és szükséges segítővé vált mind vendéglőben és háztartásban. Többek közl. tartalmaz egy magyar-német és egy német-magyar szakszótárt, azaz átfordítását mindenemű idegen étel és italoknak stb. Az »Inyes Mesterség Könyve« a vendéglősök, keresmairosok, szakcsók és pinczereknek kiválóan ajánlható és szépen kiállításánál fogva, mint alkalmas karácsonyi és újvi ajándék is szolgálhat.

Búnbarlang a fővárosban. Nem csekély szencziót kellett röviddel ezelőtt a budapesti rendőrség egy sikerült fogása, amelylyel egy kompánia szemérmellen és felháborító üzelméről rántotta le a leplet. A hírhedt Erzsébet-körtüi bodegában ugyanis jól szervezett banda tanayzott, mely 11-14 éves leányok törbecsalását és mezejtését egész üzletszerűleg üzte. A bodega-helyiség előrészejében részeges napszamosok dőzsöltek, míg az udvar hátulján elkülönített teremben a léprecsalt fejletlen leánykák öreg rouék mulattatására arezpirító mutaványokat végeztek. A hatóság letartóztatta a tulajdonost, aki példás elrettentő büntetésre méltó.

Egyáltalán itt volna már az ideje annak, hogy a rendőrség a legnagyobb erélylyel vegye kezébe é téren a nyomozást és pusztítson ki minden bodegát és ezzel rokon lebulj, melyek undorító fekélyei a fővárosi életnek.

A Budapesti Pinczer-Egyet szombaton folyó évi deczember hó 23-án, délután 4 óraker a vaczi-utca 22. szám alatti »Nemzeti-szálloda«-termében, szegény gyermekek felruházása alkalmaival, karácsonya-ünnepélyt rendez. Programm: 1. Az új ruhakkal ellátott gyermekek bevonulása. 2. Az ünnepi beszédet Sipos Ágoston budapesti ferenczvárosi s.-lelkész tartja. A beszéd alapeszmeje: a modern társadalom seibeinek gyógyítása, csak a keresztény szeretet igrálon és könyörületeség balzsamával leszen lehetséges 3. Oszonna kiszolgáltatása a résztvevő gyermekek számára

Eine Erfindung, die erst anderthalb Jahre alt ist, erfreut sich allgemeiner Beliebtheit und Schätzung, das ist das Doppel-Elektromagnetische Kreuz oder Stern R. B. Nr. 86967. Dieser Apparat bringt Genesung bei Gicht, Rheumatismus, Asthma (Athembeschwerden), Neuralgie, Epilepsie (hinfällende Krankheiten), mit einem Worte in allen Nervenleiden. Mit diesem Apparat sind schon unzählige Leidende gänzlich geheilt worden. Jeder Interessent soll sich an den Erfinder selbst, Herrn Albert Müller, Budapest, V., Kálmángasse 19/a wenden und erhält eine genaue Auskunf darüber. Ein solcher Apparat kostet 3 fl. Bemerkenswert ist es, dass der Erfinder für sichere Wirkung seines Apparates garantirt.

Szerkesztői üzenetek.

K...a M...l. Budapest. Már valami hatsor keresztelek Kiss bácsinál és a New-Yorkban, hogy megköszönjem multkori leveled, mely teljes sikerre vezetett. Hol tartózkodol, hogy sehol sem vagy található? — B. M. Lonscz. Ha méggyezzer verset merészle beküldeni, ugyon les az első. akit az új bünyádi eljárás szerint fogják lelakatolni. — G. M. Nagyvárad. Sajnálatlunkra, nem üti meg a mi mértékünket. — N. K. Budapest. Hozza vagyunk szokva, hogy fontosabb cikkeinkről a napisajtó is rendszert tudomás vesz. Igy történt ez megelőző vezérkünkkel is, melyről a »Pesti Hirlap« tegnap (14-ik) száma hoz hírt, nem csekély bosszankodásra azoknak, akiket benne megtámadtunk. — G. Z. Budapest. Don Esteban ányv al. Halász István szerkesztőnk szokott írni. — B. N. Kassa. Valószínűleg a karácsonyi ünnepek alatt személyesen teszük tiszteletünket. Bővebbet akkor. — Több kéziratrol a jövő számban.

Dupla villam-dejles kereszt vagy csillag.
R. B. 86967. sz. gyógyít és felvidít jótéltás mellett köszvény, rheuma, asthma, álmatlanság, fülugás, ischias, nehéz halás, idegesség, érvágyatlanság, fogfájás, sapkór, migrén, szindobogás, tehetetenség, fojf jás, epilepsia, eskór, valamint minden átépániamat. Még 20 éves betegségek is helysem meg lettek vele gyógyítva! Oly betegk, kik 20 éven túl szemédk, akik inluzenaidban vannak, küll-nösen ajánlható a legyább javított **négy-és hatsoros villam-dejles R. B. 86967. sz.** Azon beteg, aki az én készüdeimöl legfeljbb 45 nap alatt meg nem gyógyul, pénzét visszakapja. Ahol minden kiserlet haszatlant, tessék az én készüdeimet használni. A kóssónó-írások iródiamban megtalálhótk.

A kis készüde 2 frt A nagy készüde 3 frt csak gyógymódot és orvostudományt tartalmaz. Utánédeimöl enyélőleges, fejedés, melléit küll szét a képpont édrusító-hely a bel- és külljára részere

MÜLLER ALBERT Budapest, V., Kálmán-utca 19/a.
Főv. kár: Garau G., Budapest, V. ker., Lipót-körút. 21/a. Petrócs N., Budapest, IV. ker., Bécsi-utca 2. F. K. C. Ujpesti Ártár-ker. H., Fügysútiánál Magyarországon.

Chocolate Stühmer

Arany és ezüstérem.

Védjegy.

Elismert legjobb gyártmány.

Kapható Budapesten és vidéken a legtöbb füszerkereskedésekben.

Magyarország legnagyobb gyára.

Gyar: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 8.

Jurytag az 1886. országos-kállitáson.

WENTH ANNA
V., Széchenyi-utca 10.

Specialitát

„Crème“
vorzüglichste

Kochbutter und Conditoreibutter.

Original Vollmilch
Caffee-Obers
Schlag-Obers
Thee-Butter
in Stücken à 1/2 und 1/8 Kilo.

WISINGER MÓR
műtövös
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 15.

Herczeg Metternich-féle Königsvarti RICHARD-FORRÁS

A bort nem festi!

természetes legtisztább szén-savú savanyúvíz. Dr. Gintl tanár udvari tanácsos ur vegyelemzése szerint tartalmaz 1 liter vízben:

Kalcium sulfat	0.00541 gramm	Mangan carbonat	0.00056 gramm
Natrium Sulfat	0.00701	Vas bicarbonat	0.00042
Lithium chlorid	0.00006	Phosphorav	0.00121
Natrium chlorid	0.01044	Kovassv	0.03280
Natrium bicarbonat	0.40072		
Mag.esium bicarbonat	0.03779	Szilárd alkátrészek összege	0.14691 gramm
Calcium bicarbonat	0.09115	szabad szén-sav	3.05977 gramm

A Richard-savanyúvíz növeli az emésztési szervek tevékenységét, a gyomorban a jelenlevő savat közömbösíti, a széklelet elősegíti, a vizeletmennyiséget növeli, a vér alkalicitását emeli s ez által a vér elhasznált alkátrészeinek kiürítését lényegesen előmozdítja. A Richard-savanyúvíz vegyi tisztaságánál és magas fokú szén-sav-tartalmánál fogva kiválóan alkalmas borral való keverésre, mert a bor színét nem változtatja inkább, annak kellemes izt ad. A königsvarti Richard-savanyúvíz egyszerűen olyan szer, melynek fogyasztása az egészség fenntartására szükséges.

Kapható a
Magyarországi főraktárban
Budapest, József-körút 9.

A bort nem festi!

Talisman

TÖRLEY JÓZS. ÉS T^{SA}

Promontor

(Budapest.)

THÉOPHILE ROEDERER & C^O
VINS DE CHAMPAGNE
REIMS
MAISON FONDÉE EN 1864

MAGYARORSZÁGI KÉPVISELŐ:
SALACZ NÁNDOR BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR 11. SZ.

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és társa

palackozott bor, pezsgő, likőr, cognac, rum és tea
főraktára

BUDAPESTEN, Gizella-tér 1. sz. (Haas-palota)

ajánlja a legjobb
francia és magyar pezsgőket,
cognacot és likőröket gyári áron

Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a leg-
jutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítettek.

Hirrmann Ferencz érczárú-gyára

Budapest, VII., Csányi-utca 9. sz.

Gyárt
= sörkimérő-készülékeket =
légnomással és szabad léghűtővel.
Elvállal régi készülékek atalkítását.

Nagy választék
bor- és sör-csapokban,
valamint mindennemű szivattyukban.

Erzeugt Bierschank-Apparate
mittelst Luftdruck
mit patentirtem Bierkühler.
Übernimmt die Umänderung alter Apparate.
Auswahl
in Wein- und Bierpipen,
sowie aller Gattungen Pumpen.

CHRISTOFLE & Cie.

cs. és kir. udvari szállítók,
legmagasabb kitüntetés minden kiállításnál.
Magyarországi főraktar

WADLSTEINER F.-nél

üveg-, porcellán-, fayence- és majolikaárak
gyári raktárában

BUDAPESTEN
IV. ker., Váci-utca 27. sz.

Christofle a valódi ezüst egyedüli pótlója.

12 leves kanál	16.50	1 mártás-mérő	3.50
12 villa	16.50	1 ezukorpor-kanál	3.50
12 kés	17.—	1 halas-készlet	9.—
12 kávéskanál	8.50	4 palackkalj	8.50
12 csemege-kés	15.—	1 mustártartó	5.50
12 csemege-villa	15.—	1 kettős sőtartó	2.25
12 csemege-kanál	15.—	1 salata-készlet	6.—
1 leves-mérő	5.30	1 felvágó-készlet	7.50
1 tej-mérő	3.20	1 ezukor-fogó	1.75
1 főzelekes-kanál	4.—	1 eczet-olajjalvány	15.—
1 komposztos kanál	3.50	1 kabarett-villa	1.50

Berndorfer

METALLWAAREN-FABRIKS-NIEDERLAGE
ARTHUR KRUPP

Budapest, IV., Váci-utca 25 (Ecke Christoflplatz)

empfehl ich ihre anerkannt solidesten Fabrikate von
Alpaca-Silber, China-Silber und Alpaca,
als: Bestecke, Kaffee- u. Thee-Services, Braten-
und Servirplatten, Leuchter etc., sowie

Schutzmarke. Schutzmarke.

Reinnickel-Kochgeschirr,

welches durchwegs aus reinem Nickel und mit vernickeltem
Kochgeschirr nicht zu verwechseln ist.

Durch ärztliche Kapazitäten als das reinste und gesundheitsunschädlichste
Kochgeschirr anerkannt, auch ist eine Grünspanvergiftung gänzlich
ausgeschl. ssen.

Illustrirte Preisourante gratis und f a^{co}.

Mappin & Webb

London és Sheffield

gyárosok ezüst, ezüstözött áru és legfinomabb
késes árukban.

Különleges gyártmány Princes Plate.

A Princes Plate nickel-ezüst és erősen ezüstötve, jobb, szebb
és tartósabb mint az eddigi gyártottak.

Különlegesség szálloda, vendéglő, kávéház és körök részére.

Asztali evőeszközökben, tálakban, tea- és kávéskannákban
ugymint minden e szakba vágó czikkekkben a legjobb és legtartósabb.

<table border="0"> <tr> <td>asztali kések . . . . .</td> <td>14-70</td> <td>csemege kanál . . . . .</td> <td>10-20</td> </tr> <tr> <td>csemege kések . . . . .</td> <td>12-60</td> <td>kávéskanál . . . . .</td> <td>7-05</td> </tr> <tr> <td>asztali villák . . . . .</td> <td>12-60</td> <td>Mocca-kanál . . . . .</td> <td>4-35</td> </tr> <tr> <td>csemege . . . . .</td> <td>10-20</td> <td>fagylalt kanál . . . . .</td> <td>5-70</td> </tr> <tr> <td>asztali kanalak . . . . .</td> <td>12-60</td> <td>1 db mustáredény . . . . .</td> <td>7-20</td> </tr> </table>	asztali kések	14-70	csemege kanál	10-20	csemege kések	12-60	kávéskanál	7-05	asztali villák	12-60	Mocca-kanál	4-35	csemege	10-20	fagylalt kanál	5-70	asztali kanalak	12-60	1 db mustáredény	7-20	<table border="0"> <tr> <td>inczajja</td> <td></td> <td>inczajja</td> <td></td> </tr> </table>	inczajja		inczajja	
asztali kések	14-70	csemege kanál	10-20																						
csemege kések	12-60	kávéskanál	7-05																						
asztali villák	12-60	Mocca-kanál	4-35																						
csemege	10-20	fagylalt kanál	5-70																						
asztali kanalak	12-60	1 db mustáredény	7-20																						
inczajja		inczajja																							

Mindeme felsorolt tárgyak prima-minőségűek de sekunda-minőségben
is jutányosan beszerezhetők.

Mintaraktár Magyarország részére a képviselőnél:
Kürschner M. Budapest, IV., Mária Valéria-utca 7.
II. lépcső, II. em.
(a „Hungaria“-szálloda atellenében).

Üveggyári telepek

azelőtt

SCHREIBER J. és UNOKAÖCSÖSEI

Budapest, IV. régi posta-utcza 10 (félemelet).

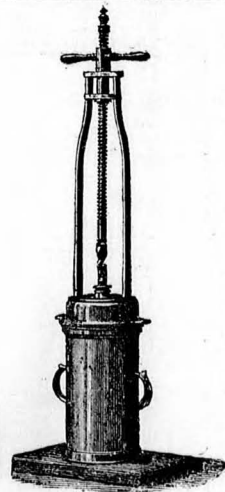
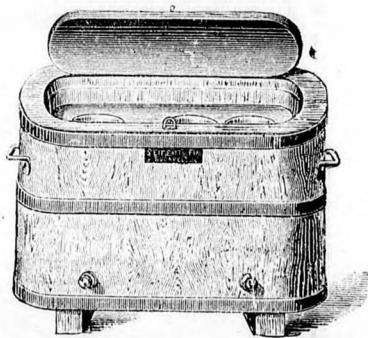
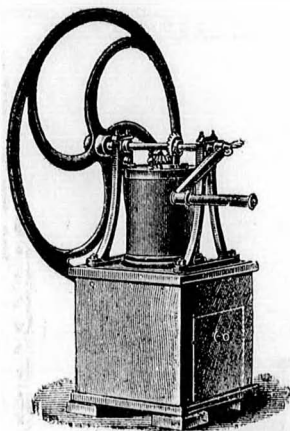

1765/B szám.

Nagy raktár
üvegárukban

vendéglők
és
kávéházak részére.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

SEIFERT HENRIK ÉS FIAI

csász. és királyi szab. jég szekrénygyár

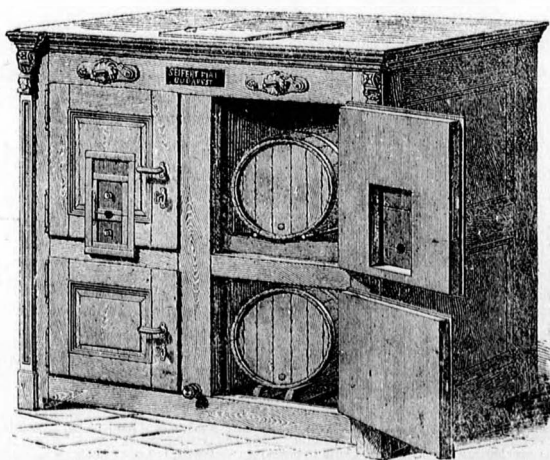
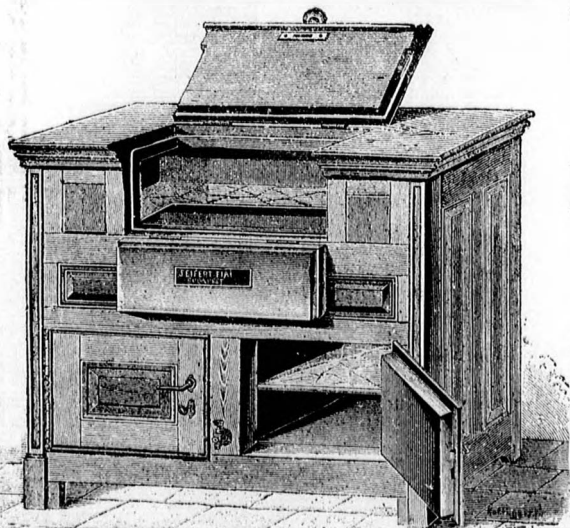
csász. és királyi udvari tekeasztal-gyár

BUDAPEST

VII.,

Dob-utcza

90. szám.

Prágai, kassai és szombathelyi sódar,
ugymint prágai császárhus, füstölt marhanyelv
és mindenféle bel- és külföldi **hus** és **kolbász** különlegességek
nagy raktára ;

naponta friss **astrahan caviar, ostriga, primissima Ostende**

Naectiv, hal, conservek, bel- és külföldi sajtokat ajánl

BESSENYEI GÉZA

huskülönlegességek-, csemege- és bor-üzlete

Budapest, VI., Andrásy-ut 37. szám.

Rendelések házhoz szállítatnak.

Telefon 2020 vagy Bessenyei Andrásy-ut.

Thonet Testvérek

tömören hajlitott fabutor-gyárosok
Budapest, IV., váczi-utca 20.

Ajánlják dusan felszerelt raktárukat mindennemű **étterem-, kávéház- és szálloda-**
berendezésekben.

A Metropole-szálló berendezéséből.

A »Royal«-szálló berendezéséből.

Árjegyzékkel kívánatra ingyen és bérmentve szolgálunk.

LEFKOVITS TESTVÉREK es. és kir. szab. teke- és dákó-gyárosok

Budapest, VI., Király-uteza 36. szám.

Az ezre néves kiállításon a kiállítási nagy éremmel kitüntetve.

Az általunk különleges gyártmányainkat, úgymint: két márványlappal felszerelt fordítható teke-asztalainkat karambol- és bábjátékra szabályozva a legbiztosabb és legkönnyebb záróköszülékkel. Gyártunk továbbá: stabil karambol és báb (kégl) teke-asztalokat, dákókat, francia módszer szerint, elefántcsont-labdákat és minden e szakba vágó munkákat. Elvállalunk teljes kávéház-berendezéseket a legdiszesebb stílusú kivitelben úgy saját mint adott rajzok szerint.

Régi teke-asztalok legjobb kivitelben, valamint dákók és elefántcsont-labdák készítettnek v. ujakra kicseréltetnek.

Tekeasztalok áthuzása valódi Tuffa-posztóval a legújatnyosabban teljesítettnek.

TELEFON.

HIVATALOS RÉSZ.

Értesítés

a Kávésségédek Betegségélyző-Pénztárának tagjaihoz.

Igazgatóságunk az 1899. évi november hó 17-én tartott ülésében

Somogyi Béla dr.

helybeli orvos urat megbizta a pénztár tagjainak kizárólag nemi betegségekben való kezelésével.

Erről a pénztár összes tagjait oly hozzáadással értesítjük, hogy a nevezett orvos ur V., Hold-utca 21. sz. a lakásán folyó évi december hó 1-étől kezdve hétköznapokon délután 2—3 óráig rendel.

Budapest, 1899. november 20-án.

Kemény Géza s. k. titkár.

Némái Antal s. k. elnök.

Fontos értesítés.

Az állami italmérségi jövedékről szóló 1899. évi 25. t.-cz., az 1900. évi január hó 1. napján életbe lép. E törvénynek, valamint a vegrehajtása iránt 64758/99. sz. a. kiadott pénzügyminiszteri rendeletnek, a kávésiipart érintő főbb intézkedései a következők:

A törvény 6. §-a szerint a kávéházakban újévtől kezdve csakis szesz italoknak, álló és ülő vendégek részére legfeljebb egy decziliteres poharakban való kiszolgáltatása gyakorolható. Megengedhető továbbá palaczkbornak és palaczkőrnek az üzleti helyiségben való kiszolgáltatása.

A jelenleg érvényben lévő kismértékben elárulási engedélyek a fentidézett rendelet 14. §-a szerint a folyó év végével hatályukat veszítik és az ily engedélyesek kötelesek az új törvény alapján gyakorolható korlátolt kimérésnek engedélyezéséért, a régi engedély bemutatása mellett, korlátolt kimérségi engedélyért folyamodni.

A székfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság által szerzett információk szerint, a t. tagoknak szerfőltt érdekükben áll, hogy az új engedély iránti kérvényeik legkésőbb a folyó évi december hó 10. napjáig beadassanak, mert a később beérkező folyamodványok az új eljárás folytán keletkezett számos teendő miatt, csak késedelmesen intézhetők el.

A folyó év végével megszűnik az eddig érvényben volt italmérségi illeték is és a jövő évtől kezdve újabb három évi ciklusra terjedő megadóztatás lép életbe.

Amidőn ezeket a társulat t. tagjainak tudomására hozom, egyúttal van szerencsém közölni, hogy bővebb fővilágosítást az ipartársulati iroda készséggel nyújt és az új

engedélyek megszerzésénél kívánatra szintén közreműködik.

Budapest, 1899. évi november 14-én.

Némái, s. k.

ipartársulati elnök.

Figyelmeztetés.

A kerületi előjáróságok már visszaküldték az italforgalomról szerkesztett kimutatásokat az illető pénzügyi biztosoknak és a t. tagok rövid idő múlva megkapják a pénzügyigazgatóság végzését, mely italmérségi illetéküket a következő három évre megállapítja. Ámbár tudakozódásom útján szerzett értesülésem szerint a kerületi előjáróságok nagyrészt méltányos javaslatot tettek és legtöbbször esetben az eddigi illetéket proponálták, mégis nincs kizárva, hogy a pénzügyigazgatóság végzése több tagra sérelmes lesz.

Saját érdekükben cselekesznek tehát a tagok, ha a pénzügyigazgatóság végzésének vétele után az ipartársulati irodában azonnal jelentkeznek.

Mint hogy az iroda ez ügyben egyébként is biztos adatokat óhajt gyűjteni, fölkérem a t. tagokat, hogy illetékeik összegét az irodával minden esetre közölni sziveskedjenek. Budapest, 1899. december 14-én.

Némái s. k.

ipartársulati elnök.

Kérelem.

Az ipartársulati iroda a legnagyobb készséggel nyújt fővilágosítást minden a kávésiipart érdeklő ügyben olyan kávé uraknak is, akik új üzletet nyitván, a tagok sorába még nem léptek be. Fölkérem ennél fogva a t. tagokat, hogy üzletük esetleges adásánál, az új tulajdonost útbaigazítás végett az ipartársulat irodájához utasítani sziveskedjenek, — egyszersmind hívják föl figyelmét a »Kávésségédek Betegségélyző Pénztárára« is.

Budapest, 1899. december 14-én.

Némái Antal s. k. elnök.

Kérelem.

Az ipartársulat elnöksége fölkéri a t. tagokat, hogy a kerületi pénzügyi biztosságok ellen irányuló jogos panaszaitak vele szóban vagy írásban közölni sziveskedjenek.

Némái, s. k.

elnök.

Értesítés.

Az ipartársulat t. tagjait értesítjük, hogy az ebeknek a kávéházakba való vitelét tilalmazó nyomtatványok az irodában karibonkint 20 fillérért kaphatók.

Némái, s. k. elnök.

Jegyzőkönyv

Főlvétett Budapest, 1899. évi december hó 11-én, a »Budapesti Kávésiipartársulat« választmányának rendes üléséről.

Jelen voltak: Némái Antal elnök, Harkai Mór pénztáros, Holstein Zsigmond ellenőr, Pelzmann Ferenc, Tihanyi József, Weingruber Ignác, Sztanov Miklós, Laukó Pál, Berger Leo, Wassermann János, Drechsler Béla. Grünck Gusztáv választmányi tagok, Brück Károly felügyelő-bizottsági tag és Kemény Géza titkár.

1. Némái Antal elnök rövid beszédben üdvözlö a választmányt és az ülést délután 4^{1/2} órakor megnyitván, a mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítésére Brück Károly és Tihanyi József urakat kéri föl.

2. Az 1899. évi október hó 10-én tartott választmányi ülés jegyzőkönyve fölolvastatván, észrevétel nélkül hitelesítettett.

3. A mult ülés jegyzőkönyvének 5 pontjával kapcsolatban bejelenté az elnök, hogy a légszertársulat egy kósi pírzenet már az ipartársulat rendelkezésére bocsátott. Az elnök levélben mondott köszönetet a társulat igazgatóságának. Helyeslssel tudomásul vétetik.

4. Az elnök előadja, hogy a törvényhozás intézkedésénél fogva, az 1900. évi január hó 1-étől fogva, a koronaértékben való kötelező számitás lép életbe. Főhatalmazást kér, hogy az ipartársulat számadásainak koronaértékben való vezetése iránt intéz. edhessek.

A választmány a főhatalmazást megadja.

5. A titkár jelenti, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta új tagok gyantant: Kaiser Márkus Miksa, Kutschera Mihály, Bauer Ignác, Löwinger József, Wertheimer Lajos. Baranyi Ágoston, továbbá Szelle Katalin, Sternfeld Béla, ifj. Kommer Ferenc, Glück Frigyes és Bronner Miksa kávéosok léptek be. Ezek közül csak az utolsó 5 tekinthető új tagnak, mert az előbbieket már voltak a társulat kötelekben, csak üzletük, illetve tagsági minőségük szünetelt hosszabb-rövidebb ideig. Kileptek — üzletük megszüntetése folytán — Ehmann Pál, Farkas Jenő, Pollák Salamon, öz v. Roggenbauer Antalné, Vaith Nándor, Falbenheim Károly, Kressinszky Márton, Teichmann Ede.

A választmány ezt a jelentést tudomásul veszi.

6. Napirendre került a Kávésségédek körének, az ipartársulathoz, a helyközvetítési ügy rendezése tárgyában intézett memoranduma. Az ipartársulat esa kör kiküldött tagjai tárgyalván a kör javaslatát, megállapodásaikat jegyzőkönyvbe és az emlékiratba foglalták. A titkár részletesen ismerteti a tervezetet, melynek lényege gyantant kiemeli, hogy a kávésségédek köre hajlandó a helyközvetítő irodát szervezni, ha az ipartársulat, annak főntartását elősegíti. A segítés módzatait a memorandum vaglyagosan jelöli meg és pedig: 1. járuljon az ipartársulat minden egyes tagja az elhelyező iroda alapjának létesítéséhez 2 frttal; 2. vagy lépjen be a társulatnak lehetőleg számos tagja a kávésségédek körébe partoló tagnak,

Szállodásoknak! csak tömör munka!

Egy rendkívül erős tömör vaságy sodrony-matracacsal 16 ft.
Egy sodrony-ágybetét vasrámban 5 ft 50-től feljebb
egy ágybetét, legjobb a világon, 20 frrtól
feljebb
Egy tömör vasszék támlával 2 ftr 50 kr.
egy kerti pad, tömör, 6 ftr.

Továbbá masszív kerti pavilonok, takarék- és asztal-tűzhelyek, kitűnő kályhák (legjobb módszer), tányér-melegítők, üveg-állványok, kerti és járdarácsok dróthálóból és kovacsolva, vaszerkezeti munkák, valamint mindenféle vas-munkákat a legszolidabb kivitelben és legolcsóbb ár mellett csakis

Barta és Prohaszka

mű- és épület-lakatosoknál kaphatók

Budapesten, Kerepesi-ut 66. szám.

Költségettel készséggel szolgálunk.

Dr. Ángyán, Dr. Elischer, Dr. Herczel, Dr. Kétili,
Dr. Korányi, Dr. Laufnauer és Dr. Liebermann
egyetemi tanár urak által ajánlott

DUPLA MALÁTÁSÖR

Szent István védjeggyel
a kőbányai polgári serfőző r.-t.
készítménye, a söripar egyik legjelentősebb vívmánya.

Ezen rendkívül kellemes ízű üdítőital egyszerűsége
kitűnő szer álmatlanság, idegesség, emésztési zava-
rok és étvágytalanság ellen, ajánlott továbbá
verszegényeknek és lábadozó betegeknek, vala-
mint a gyengeség különböző nemei ellen, végre
igen fontos szoptató-nőknél.

Kapható Budapesten minden fűszer- és csemege-
üzletben. A vidékre a serfőző maga szállítja.

Budapesti árak: — a fogyasztási adóval együtt — egy nagy palaez
(palaezokon kívül) 25 kr., egy kis palaez 20 kr. — Vidéki árak:
a fogyasztási adóval együtt — a kőbányai állományon, egy rekcs, 30 nagy
palaez 7 ftr 50 kr., betét a rekcsért és palaezokért 3 ftr 30 kr.,
összesen 10 ftr 80 kr., egy rekcs 30 kis palaez 6 ftr., betét a re-
kcsért és palaezokért 3 ftr., összesen 9 ftr.

A betéteket visszaszolgáltatók, ha a rekcsok és palaezok jókaban és
fiatalságra három hónapig betét szállításra visszaküldetnek.

Ezen sör hónapokig eltartható.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudoma-
sára hozni, hogy szerdán, f. hó 6-án, a

„Patria-kávéház“-at,

József-körút 76. szám alatt megnyitottam. Támasz-
kövda Budapest elsőrendű kávéházaiban szerzett
sok évi tapasztalataimra, főtörékvéssem oda irányu-
land, hogy figyelmes kiszolgálás, hamisítatlan italok
kimérése által a nagy közönség kedvét megnyerjem.
Különösen fölívom a nagerdemű közönség figyel-
mét gazdag buffetemre. Legnagyobb választék bel-
és külföldi njságokban. A kávéház vezetése szigo-
ruan szolid lézen. Mérsékelt árak.

Számos látogatásért eszedik
Taktás J. Ferencz,
a „Baross-kávéház“ volt főpincéze.

SZT.-MARGITSZIGETI ÜDÍTŐVIZ

a legkiválóbb és legolcsóbb
ásványos savanyúvíz
és
egészség-ápoló ital.

Kitűnő eredménnyel használtatik:
köszvény-, gyomor- és bélbajoknál, garat,
gege-, tüdő- és hólyaghurutnál.

Kapható: Legtöbb gyógyszerárban, ásvány-
viz-, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

FŐRAKTÁR:

WERNER ADOLF-nál
(FRUM ISTVAN UTÓDA)

Budapest, II., Batthyány-utca 3. sz.

Telefon 90—97.

Főhercegi Szt.-Margitszigeti felügyelőség.

ugyanesak évi 2 frrtal; vagy 3. vállalon az ipar-
társulat kötelezettséget arra nevez, hogy az esetleg
eredő veszteséget a kávésegédek körének (ha ez
maga létesíti az irodát) megtéríti. — Az elnökség
javaslataképen ajánlja a titkár: mondja ki a
választmány, hogy az elhelyező intézet fölállítását
elölveg helyesli és azt a módjában álló er-
kölessi támogatásban készséggel részesíti, nevezte-
sen a társulat tagjait az iroda pártolására buz-
dítja; anyagi támogatást azonban nem nyújthat
és semmiféle veszteséget nem szavatolhat, vala-
mint az esetleges haszonban sem öhajit részesedni.
A körbe való belépés tárgyában a választmány
nem nyilatkozhatik, mert ily irányu határozatát
alapszabályai értelmében végre nem hajthatná, a
tagok tetszésére bizza tehát, hogy a kör pártoló
tagjai kőze belépejenek-e vagy sem.

A tárgy fölött megindult vitában, első sorban
Harka i Mór szólott föl, kijelentvén, hogy vala-
mint nem helyesli a kör eszméjét általában, azon-
képen nem pártolja az elhelyező-intézet eszméjét
sem. Weingruber Ignác pártolja a memo-
randumban foglalt tervezetet, de az erkölcsi tá-
mogatásnál tovább menni szintén nem öhajit. Az
elnök összegezi a vita anyagát és a maga részé-
ről megjegyzi, hogy a tapasztalat szerint csak
idő és pedig rövid idő kérdése, hogy a kör iro-
dájában is a mostani elhelyezőknél divó szokások
honosodnak meg. Sok jót az irodától nem vár,
de nem akar a tervek utjába állani és bevárán-
donak tartja, hogy mit hoz a jövő.

A tárgyhoz még Sztan o j Miklós és Berger
Leó szólottak, majd a titkár adott még néhány
kérdésre fölvilágosítást, mire a választmány az
elnökség javaslatát egyhanglag magáévá teszi.

7. Az elnök bejelenti, hogy Weingruber
Ignác a Szezerényi-féle ügyből eredő tartozásá-
nak kifizetését a takarékpénztárnaknál is szokásos
4% -os kamatfizetés kötelezettsége mellett a jövő
év tavaszán öhajítja teljesíteni. Kérdi a választ-
mányt, hogy ehhez hozzájárul-e?

A választmány vita nélkül hozzájárul a halasz-
tás megadásához.

8. Az elnök fölívására a titkár elhagyja a
tárgyalási termet. Rövid tanácskozás után az elnök
visszahívja helyére a titkár és tudomására hozza,
hogy előterjesztést tett a választmányok a szokásos
újvi remuneráció megszavazása iránt. Tekintettel
arra is, hogy azon 5 hónap alatt, a mióta a tár-
sulatnál működik, az irodát tökéletesen rendbe
hozta, az egész évre járó remunerációt hozta ez-
által javaslatba, a mi a jövőre nézve buzdításul
szolgáljon.

Indítványára a választmány kimondotta, hogy
remuneráció fejében 50 frrt, reprezentációs ki-
adásai fedezésére pedig 25 frrt folyósít.

A titkár mély köszönetet mond elsősorban az
ipartársulat érdemeiben gazdag elnökeknek, a ki
jóindulatu támaszával, útbaigatásaival oly nagy
mértékben előmozdította, hogy állásának meg tudott
felelni. Köszönetet mond a választmányak is
szíves támogatásáért és igéri, hogy ezentul még
fokozottabb mértékben fog arra törekedni, hogy az
elnökek és a választmány tagjainak megelégedését
kiérdemlje.

9. Weingruber Ignác választmányi tag
kiemeli, hogy a közelmúltban egy, a kávéipart
erdeklo ügyet tárgyalt a székes-főváros közgyűlése.
Az Erzsébet-téri kioszk bérletére vonatkozó szerző-
dés átruházásáról volt szó. Az ipartársulat érdemes
elnöke, mint bizottsági tag, felszólalt e tárgynál és
felszólalásának tulajdonítható az ismeretes köz-
gyűlési határozat, melynek egy szerencsétlen kar-
társunk, a ki a társulatnak tagja sem volt, becsü-
letét és ügyszólván életét köszöni. A választmány
tagjai tanuságot meríthetnek ez ügyből, láthatják,
hogy ügyük oly ember kezében van, a ki minden
alkalmat megragad kartársainak, az egész kávé-
osztály érdekeinek védelmére. Indítványozza, hogy
a választmány mondjon az elnöknek nemes el-
járásáért jegyzőkönyvi köszönetet.

Miután a választmány az indítványt egyhangu
lelkessel elfogadta, az elnök köszönetet mond
a bizalomért és kijelenti, hogy szíve szerint járt
el ténykedésében és azért nyugodt letkiismerettel
hiszi, hogy eljárása a tagok helyesléssel talál-
kozik. Megvédte mint polgár és bizottsági tag a
székes főváros érdekeit, megvédelmelte a kétség-
beesés előtt állott bérlet és megmentette sok sze-
gény embernek talan utolsó krajcárját. Ennyit
tartott szükségesnek nem ugyan igazolásul, de
az ügyben vezető motívumai ismertetésére meg-
jegyezni.

A választmány tagjai lelkes éljenzéssel fogad-
ják az elnök beszédét.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést 6¼ óra-
kor berekeszti.

Kmf.

Kemény Géza s. k.

Némai Antal s. k.

(titkár)

elnök.

Ipartársulatunk.

Ha a Budapesti Kávé-Ipartársulat sok
évtizedes múltjára tekintünk vissza, azt az
örvendetes tapasztalatot tehetjük, hogy az
Ipartársulat, különösen a legutóbbi néhány

évben, a virágzás oly szép fokára emel-
kedett, melylyel minden komolyan gondol-
kozó egyén a legteljesebb mértékben meg
lehet elégedve.

Habár a budapesti kávéok talán minden
iparág üzöi között a legjobban érzik a kü-
lönböző közterhek sulyát, habár — mint a
legutóbbi társas-vacsorán elnökünk szépen
kifejtette — az állam valahányszor vala-
mely új adórem behozatalát tervezzi és viszi
végre, mindenkor a kávéok kerülnek a
legnyomasztóbb helyzetbe, noha a minden
mértéket felülmuló verseny alkalmas arra,
hogy a kávéok kedvét — minden egyé-
ből, mely nem üzletükkel van szoros össze-
függésben — elvegye, mégis azt tapasztal-
juk, hogy iparunk munkásai nem rettenve
vissza a különböző fenyegető és már be-
állott veszélyektől és sérelmekről, nyugodt
önérzettel haladnak utaikon és szembeszál-
lanak minden ellenféllel.

Régi élettapasztalat, hogy az elnyomot-
tak, ha teljes tudatában vannak, hogy mel-
talanul szenvedik bárkinek a hatalmas-
kodását, utolsó csepp vérükig küzdenek
ellene, míg végre megszabadulnak a mélt-
atlan bánásmódtól.

Az önvédelem jogos voltának érzete már
a legkisebb korban is kifejlődésre jut az
emberben.

Ha a tehetetlen gyermeket megsértjük,
öszlonszerűleg védekezik a támadás ellen;
lélektani alapon ez ugy magyarázható, hogy
a Gondviselés már születésnél minden em-
bernek megadta azt a tudatot, hogy az
illetéktelen támadás ellen védekezni nem-
csak joga, hanem emberi kötelessége.

A kávéipar is sokan és sokszor bánt-
ják, a kávéipar képviselőinek összesége is
tudatában van annak, hogy védekeznie nem-
csak joga, hanem kötelessége.

Ezt a kötelességet mindenkor teljes buz-
galommal és önfeláldozással teljesítette az
Ipartársulat, illetve annak érdemes vezető-
sége. Ez a derék vezetőség, mely már annyi
év óta kisíri éber figyelemmel mindama
fenyegető körülményeket, melyek az iparra
esetleg vészit hozhatnak, mindig résen állott,
mindig oda törekedett, hogy vagy elhárítsa
az ipart fenyegető különböző csapásokat
vagy ha ebben vis major akadályozta meg,
legalább tetemesen enyhítse.

Az Ipartársulat vezetősége pedig — kü-
lönösen az utóbbi években — annyiszor
mutatta meg, hogy minden egyes tag leg-
csekélyebb érdekét is mennyire lelkén viseli,
hogy a legnagyobb elismeréssel kell ezért
neki adoznunk.

De hát az olyan vezetőség, melynek
feje oly férfiú, mint Némai Antal, nem is
valhatt más vezérelet.

Csodálattal szemléljük Némai Antal
fáradhatatlan szorgalmát, ügybuzgóságát és
minuciózus pontosságát, mert hiszen ő
pusztán önzetlenségéből és ambícióból fá-
radozik ama díszes és tiszteletreméltó állás-
ban, melyre őt már hosszú évek előtt a
közbizalom emelte, ő már régen hangoz-
tathatja Horatius e nagy életigazságot tar-
talmazó sorát: »Beatus ille, qui procul ne-
gotiis!« És mégis oly buzgalommal végzi
elnöki tisztével járó számos teendőit, mintha
a kávéipar bajai őt is közvetlenül értené-
nek, mintha a mi sérelmeink őt is direkté
károsítanák.

Eklátans bizonyítékát láttuk ennek épen
a közelmúltban, midőn az új italmérés il-
leték tárgyában végzett nagyfontosságú el-
járásokat, midőn a védekezésre való felhívás
okából oda hatott, hogy a legutóbbi társas-
vacsorán a tagok nem várt nagy számban
jelentek meg.

E társas-vacsora — eltekintve nagy
jelentőségétől — azt is bizonyítja, hogy
mily nagy sulya van Némai elnöki intéz-
kedéseinek, mily nagy fontosságot tulajdo-
nítanak minden szavának a tagok. Már
pedig minden emberi egyesületben lényeges
az, hogy az egyesület feje, az egyöntetű
működés jól felfogott érdekében kellő tekin-

télytel és népszerűséggel bírjon. Némai Antal — mint ezt tízévesnél több idős elnöki multja fényesen bizonyítja — rendelkezik mindama kellékekkel, melyekkel ily diszes állás viselőjének bírnia kell. Szavának a főváros társadalmi életében is sulya van, nemcsak mint az Ipartársulat elnöke szűkebb körben, hanem mint városatyja az egész lakosságnál is köztiszteltetben áll. Nálánál, ki szinte praedestinálva volt ez állásra, bajosan lehetne alkalmasabb elnököt találni.

Ha most még tekintetbe vesszük, hogy munkatársainak kara lelkesedés, ügybizgalom és fáradhatatlanság tekintetében hivatalának szintén fényesen megfelel, ha figyelemmel kísérjük Píkler Armin alelnök, Harkai Mór pénztáros, Holstein Zsigmond ellenőr és a Társulat új, de már is közkedvelt titkára, Kemény Géza működését, ha végigtekintünk a választmányi tagok diszes névsorán, ugy most az ő-év utolsó napjaiban minden habozás nélkül kimondhatjuk, hogy az Ipartársulat a jövő évben és az utána következőkben is mindenkor hivatása magaslatán fog állani.

Wagner József.

Iparhatósági megbízottak választása.

Ipartörvényünknek legszebb alkotásai közé tartozik az iparhatósági megbízottak intézménye. A törvény szavai szerint az iparhatósági megbízottak feladata az elsőfokú iparhatóságot működésében támogatni, vezetésen oly feladatokat elvégezni, melyeket az iparhatóság egyéb nagyszámú teendői között nem igen érne rá; másrészt véleményadó működésével az iparhatóságot diskrecionárius természetű ügyekben mintegy ellenőrizni. Sajnos, a gyakorlatban nem fejlődött ezen intézmény a közigazgatásban azzá, minővé azt fejleszteni a törvényhozó szándéka volt. Egyik nagy oka ennek az, hogy iparosaink érdeklődnek ugyan az iskolazéki tagok, a bizottsági tagok, meg az országgyűlési képviselők választásai iránt, saját közügyeikkel azonban keveset törődnek, minék legjobb jele az, hogy az iparhatósági megbízottak választása már évek óta a legnagyobb érdekeltenség mellett szokott lefolyani. Imet van az, hogy iparhatósági megbízottakká többnyire a kevésbé alkalmas elemek választatnak meg, kiktől az intézmény fejlesztése nem is várható. Ipartörvényünk revíziójának küszöbén azonban itt az ideje végre annak, hogy iparosaink ezen intézményünk iránt jobban érdeklődjenek, mert különben könnyen megeshetik az, hogy az iptartörvény revíziója alkalmával ezen intézményt, mint olyat, mely életrevalónak nem bizonyult, törölni fogják.

A fővárosban a választások december hó 17-én (vasárnap) fognak megejteni az egyes kerületi előljárásokkal. A tanács ideje korán tüzte ki a választást, az érdeklődés felköltésére lehet van idő; az iptartársulatok és ipartestültek körlemben hívják fel az idén az iparosok figyelmét a választásra, s a kerületbeli kaszinók a napokban fogják a szokásos jelöléseket megejteni. Iparosainkon mulik tehát egyedül, hogy az eddigi esendes választások meg ne ismétlődjenek.

Tájékozásul megjegyezzük, hogy minden kerületben husz iparos, illetve kereskedő, mint rendes és öt mint pottag lesz megválasztandó. Szavazhat pedig minden iparos, illetve kereskedő, kinek telepe a kerületben van s a ki, amennyiben a választásnál közreműködő bizalmi férfiak előtt nem ismeretes, választói jogosultságát iparigazolvánnyal és adókönyvvel igazolni tudja.

A Budapesti Kávés-ipartársulat rendes társas-vacsorája.

Végre oly tarsas-vacsoráról adhatunk hírt, mely látogatottság szempontjából nem eshetik kifogás alá. Jó ideje már, hogy annyi ipartársulati tagot láttunk a fehér asztal mellett barátságosan egybegyűlvé, mint a folyó hó 4-én este, Weingruber H. dohány-utcai vendéglőnek nagy külön termében tartott vacsorán, melyen mintegy hatvanan voltak jelen.

Örömmel tapasztaljuk, hogy az ipartársulat tagjai mégis annak a tudatára jönnek, hogy együttes összműködés nélkül teljes lehetetlenség az ipart fenyegető különféle veszélyekkel szembe szállni; e vacsóra látogatottságát azonban a a körülmény is nagyban előmozdította, hogy az ipartársulati elnökség erre a napra külön meghívókat bocsátott ki, tekintettel a szőnyegre kerülő kérdések nagy fontosságára. A vacsóra lefolyásáról részletes tudósításunk a következő: Jelen voltak: Némai Antal elnök, Píkler Armin alelnök, Harkai Mór pénztáros, Holstein Zsigmond ellenőr, Kemény Géza titkár, Berger Leó, Sztanoj Miklós, Goldberger Salamon, Tihanyi József,

Seemann Károly, Morawek Ferencz, Lauko Pál, Grüneck Gusztáv, Blau A. Ignác, Kaiser Miksa, Miskei Lajos, Rujder Sándor, Tauber Samu, Reisner Gyula, Schwarcz Béla, Tauszig Samu, Kaufmann János, Fekete Manó, Gruber Károly, Fleischmann Gyula, Sprungut Henrik, Spitz Samu, Grüner Jaques, Mandl Albert, Pelczmann Ferencz, Salczzer Mór, Salczzer Albert, Weisz Gyula, Schowanetz János, Schanzer Samu, Berliner Bódog, Gebauer József, Beiteck Ferencz, Juhász József, Stowasser József, Weisz Ignác, Káldor Zsigmond, Weingruber József, Dukász Zsigmond, Klein Ignác, Kranzler Gyula, Vaneck József, Kutsera Mihály, Szacellary György, Bokros Károly, Salacz Nándor, Glázer Ede, Gindert István, Winter Miksa; a szak-sajtó részéről: Wagner József, Barta Béla, Halász István.

A vacsóra a szokott jó hangulatban vette kezdetét. A pesenyénél Némai Antal, az ipartársulat érdemeiben gazdag elnöke emelkedett fel és osztatlan figyelem mellett körülbelül a következő jól átgondolt, nagyfontosságú beszédet tartotta:

Tisztelt Uram!

Az én harminczét éves praxisom, melyet e foglalkozás terén szereztem, arra tanított engem, — és azt hiszem, hogy mindenikünk ezt a tapasztalatot szerzerete, — hogy mi kávésok azokat a vendégeket látjuk helyiségeinkben a legszívesebben, akik ritkán jönnek, vagy akik csak elvétve fordulnak meg üzleteinkben. Lehet, hogy ennek a megkülönböztetett vendégszeretnek az az indító oka, hogy azt reméljük, miszerint, ha a ritka vendég jól érzi magát nálunk, a jövőben gyakrabban fog bennünket meglátogatni, azonban tény az, hogy sok éves tapasztalatom erre a vélemény-nyilvánításra ad okot.

A mai társas-vacsorán számos oly ipartársulati tag jelent meg körülünkben, aki nagyon ritkán vagy egyáltalán nem szokott közénk jönni, hadd emlékezzem meg első sorban is ezekről az urakról. Örömmel üdvözlöm őket körülünkben és annak a reményemnek adok kifejezést, hogy a jövőben is minél gyakrabban és minél többben jönnék el vacsoráinkra.

Mai szép számú jelenlétük arra jogosít fel, hogy azt higgyem: a jegy valahára mégis megtört, az évek hosszu során át tapasztalt hideg közönyösség végre mégis őszinte érdeklődésnek adott helyet szíveikben a közügyek iránt. Az ipartársulati tagok többsége — amint örömmel észlelem — mégis csak annak a tudatára ébred, hogy egyesített erő nélkül vajmi keveset tehetünk a minket és iparunkat fenyegető különféle serelem és teher ellen.

Most ismét új veszély fenyegeti, sokat eltűnni kényyszerült iparunkat. Sajnálatos jelenség, hogy valahányszor a kormány újabb adóemelt tervez és honosít meg, mindenkor mi és a vendéglősök érezzük ennek leginkább a sulyát. A keleti helyen már fel-emeltem az ipar nevében tiltakozó szavamat, minden lehetőséget kihasználva a mérvadó faktorok hangulatának és szándékának megváltoztatására, de ugy látszik sikertelenül. Ez pedig nem rajtam mulott Ugy áll ugyanis a dolog, hogy nekünk kávésoknak nehezen hisznek, ha arról panaszkodunk, hogy dolgaink a lehető legrosszabbal folynak. A szemlélő, aki vakító pompával berendezett, zenesztől hangos és villamárban tündöklő helyiségeinket látja, nehezen akarja elhinni, hogy ez a pazar berendezés nem anyagi jóléttől ered. Pedig hát mi tudjuk a legjobban, hogy minő súlyos anyagi áldozatokkal jár a fény és pompa, mi tudjuk, hogy e: ugy mint a katonaságnál a ragyogó uniformis egyszerűen cifra nyomorúság. (Ugy van! Helyes!)

De hát épen az a baj, épen ez az oka annak, hogy mindig újabb és újabb terheket rónak reánk. Az illetékes körök nem tudják, hogy a mi nagy pompával berendezett helyiségeink csak azért oly szép külsőjűek, mert ezt a modern kor kívánja meg. Ismétlem: azt nem tudják vagy nem akarják tudni és ez alapon terhelnek meg bennünket mindenkor.

Az új italmérsi illeték kirovása is ebben leli magyarázatát. Legyünk készek ellene a védekezésre, amelyhez minden módunkban levő törvényes eszközt fel fogunk használni. Néhány nap mulva már mindenikünk tudni fogja, hogy mennyi új illeték esik reája. Ha látni fogjuk, hogy a kirovás aránytalan lesz és anyagi képességünkhöz mérten a lehetőnél többet fognak kivetni reánk, monstre-küldöttségben megyünk a hatóságokhoz, a pénzügyminiszterhez esetleg a miniszterelnökhöz, hogy kifejezzük panaszunkat az új serelem fölött és jogszerű orvoslást kérjünk.

Isten éltesse az unjonan és ritkán érkező vendégeket!

Viharos eljenzés kísérte az ipartársulat kiváló elnökének beszédét. Utána Harkai Mór, ipartársulati pénztárnok mondotta a következőket:

Tisztelt Barátaim!

Ipartársulatunk köztiszteltetben álló elnöke az imént szépen fejtette ki, mennyire örül annak, hogy az urakat ily szép számban láthatja együtt. Különösen annak örül elnökünk, hogy ily sokan jöttek olyan tagok is, akik épen nem, vagy csak nagyon ritkán látogatnak el körülünkbe. Engedjék meg, hogy amaz általános örömmnek adjak szavakban kifejezést, amit az a tudat ébreszt bennem, hogy az ipartársulat tagjai mégis csak tömörülnek, mert látják,

Van szerencsém igen tisztelt barátaim és jóakarói b. tudomására adni, hogy folyó évi december hó 2-án, szombaton, VII. Izabella-utca 11. (Wesselényi-utca sarkán) a »Magyar színház« mellett

a „Károlyhoz“ czimzett vendéglő, bor- és sörcsarnokot

nyitottam. Csakis tiszta, természetes jó boraim és a legkitünőbb sör az Első magyar r.-t. serfőződéből jönnek kimérve, ugyszintén izletes ételek kiszolgáltatása folytán, remélek t. vendégeim igényeinek minden tekintetben megfelelni.

Reinprecht Károly, vendéglős,

volt főpinczér a Bányai és Máday-féle vendéglőben.

1000 darab 3 firt 50.
A számadó uraknak ajánlok papírszivarszipkákat bármilyen felirattal, a legjobb minőségben, 1000 drbját 3 firt 50 kárta.

500 darabra való megrendelést is elfogadok.

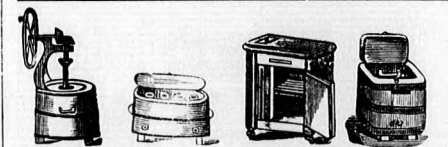
Vidéki megrendelések pontosan esz-közölletnek.

Mintak kívánatra ingyen és bérmentve.

NOVEMBER MÓR

a „Sanitas“-szivarszipka feltalálója

Budapest, VI., Révay-utca 22. sz., I. em.

GINDERT ISTVÁN

jégszekrény, hűtő- és fagyasztó-készülékek, puhafa butor, konyha és háztartási eszközök gyára
Budapest, VI., Klapka-u. 5.
Raktár:
VI. Teréz-körut 8.

ZSOLNAY ALAJOS

lámpa-készítő és javító-műhely
Budapest, VIII. ker., Német-utca 28. szám
(Rákóczy-tér sarok).

Elkészít mindenemű

lámpák, égők és csillárlámpák,

valamint minden e szakmába vágó munkák minden kivitelben olcsón és pontosan esz-közölletnek.

Régi használt lámpák és égők unjonnan elkészíttetnek vagy pedig becsereíttetnek.

Kárpitok WEISZER BRUNÓ

BUDAPEST,
József-körut 31/a

átveszi

szállodák, kávéházak, éttermek és új épületek

kárpitozását

jutányos áron.

DIADAL-pezsgóbor

EBERHARDT ANTAL

PROMONTOR.

A budafoki villanyos-vasut megállóhelye.

„ERZSÉBET-SZÁLLÓ”

előkelő vendéglő, gyönyörű fekvéssel, ahol a nap bármely szakában általános elismert jó ételek, friss sör és saját termésű jó borok állanak a tisztelt vendégek számára, mérsékelt árak mellett. Kényelmesen berendezett szobák mindenkor kaphatók.

Tisztelettel

Bleicher Márton, tulajdonos.

Deckert és Homolka

villanyos műszaki-intézet

A világ-híró „Graff” mikrotelefon feltalálói és szerkesztői.

BUDAPEST

GYÁR: RAKTÁR:

VI., Izabella-u. 88. V., Dorotya 8.

Szállítanak

szálloda-sürgöny-
és telefon-berendezéseket,
szálloda-harangokat,

villámhárító- és villamos-világítási-

BERENDEZÉSEKET

oleson, solid és szakszerű kivitelben
jótállás mellett.

Ő Felsége a király legmagasabb személyes elismerése!
Minden verseny alkalmával legelső éremmel kitüntetett!
Alapított 1850. évben.

Cs. és kir. szabad. hektrográf-, gummiáru-, fém-
és

Kautsuk bélyegzőgyár,

könyv- és könyvmda, vésszintézet

TINTNER J. E.

vegyész, mérnök

A felsőes kir. család több tagjának, ugyszint a legmagasabb bel- és külhoni hatóságok, előljáróságok, intézetek stb. szállítója.

Budapest, IV., Kigyó-utca 10. szám.

Szolnokon

a vasut-utczában, a Bány-vendéglő helyisége bor- és pálinkamérési joggal

kiadandó több évre.

Tudakozódni lehet Becher Zsigmond tulajdonosnál, Tisza-Várkonyon és Krainer Móránál, Szolnokon.

hogy a viszonyok különös alakulása folytán ez nem is lehet máskép. A társas-vasorák intézményének fejlesztésében nekem is részem van és így nagyon örülök, hogy ezeket kijelenthettem. Az Isten tartsa meg az összes kollegákat!

Harkai köztetszést aratott és zugó éljenekkel jutalmazott szavai után Kemény Géza titkár hosszas, jól átgondolt és alapos tanulmányra valló beszédben fejtette ki a szükséges tennivalókat, vázolván ama változásokat, melyeket az új törvény okoz a kávésoközleteiben. Különösen hangsúlyozta, hogy a régi italmérési engedélyeket folyó évi december hó 31-ig okvetlen eserelejk ki újakra, nehogy január hóban a nagy torlódás miatt bárki is későn kapja meg az új engedélyt, ami káros következményekkel járhatna.

A beszédére keletkezett zajos helyeslés lecsillapulta után, a titkár indítványozza, hogy a vendégek vasora után Tihanyi József, »Balaton«-kávéházába menjenek át, majd bejelenti, hogy a legközelebbi társas-vasora jövő hó 8-án, hétfőn, Petánovits József kerepesi-úti »Metropole«-szállodájának külön termében lesz.

Harkai ur ezuttal is kezébe vette a gyűjtő-perselyt és hamarosan 13 frt 25 krt olvasolt le az elnök ur kezébe. A legutóbb kimutatott 197 frt 10 krhoz ez összeget hozzáadva, a kávésosegédek karácsonyfájának alapjára immár 213 frt és 35 kr. gyűlt egybe.

Ezután a tagok és üzletbarátok a »Balaton«-kávéházba mentek, hol a vendégszerető tulajdonos a legnagyobb szívélyességgel fogadta őket. Innen egy kisebb csoport Kaiser Miksa »Munkácsy«-kávéházába rándult, hol Törley és François nemes nedűinek fogyasztása mellett vígan mulatozt az egész késő éjszakáig. Wagner József.

A bécsi kávésok szakegyesületei.

Irta: Kemény Géza.

I.

A bécsi Kávéso-partársulat

(Folytatás.)

Az ipartársulat ügyeinek vitélére az ipartársulati közgyűlés, az előljáróság, a segéd-betegsegélyző-pénztárnál közös ügyek intézésére hivatott szervek, végül a békeltető-bizottság jogosult.

A közgyűlésen az összes szavazati joggal bíró tagok részt vehetnek és tanácskozási joga van a segédek gyűlekezetéből kiküldött 2—6 tagnak is. A közgyűlés, melyre minden egyes tag személyesen meghívandó, rendszerint minden évben egyszer tartatik, de az elnök a rendkívüli közgyűlést saját akaratából, a választmány vagy a tagok egynek részének kívánságára bármikor egybehívhatja, illetve egybehívni köteles. A közgyűlés idejéről az iparhatósági biztost is értesíteni kell.

A közgyűlést az elnök, utóbbi akadályoztatása esetén az alelnök vezeti. A határozatképességhez 50 tag jelenléte szükséges, és ha a tagok elegendő számban össze nem jönnek, négy héten belül új közgyűlés tartandó, mely a jelenlévők számára való tekintet nélkül határozatképes. Érvényes határozatok csak abszolút szótöbbséggel hozhatók. A közgyűlés lefolyásáról az iparhatóság elé évenként jelentést kell terjeszteni.

A közgyűlés hatáskörébe tartozik:

1. a társulat kötelekébe tartozó iparosok érdekeinek előmozdítása tárgyában való intézkedés, amennyiben azok az ipartársulat céljaival és törekvéseivel megegyeznek;
2. az ipartársulati előljáróság, a békeltető-bizottság megválasztása, továbbá a betegsegélyző-pénztár igazgatóságába, felügyelő-bizottságába és közgyűlésébe küldött munkaadó tagok választása;
3. az évi zárószámadás megvizsgálása és jóváhagyása, a költségvetés és a tagsági díjak magasságának megállapítása;
4. a díjazott tisztviselők állásainak szervezése;
5. szaktanintézetek föllállítása, betegsegélyző-pénztár létesítése fölött való határozás;
6. a tanoncok tanulási idejének és a záróvizsgák módjának meghatározása;
7. az alapszabályok megállapítása és módosítása;
8. a tagok fölvételi díjának megállapítása, a tanoncok szegődtetése és fölszabadulása alkalmával fizetendő díjak magasságának meghatározása, a társulat vagyona fölött való rendelkezés;

9. az ipartársulati elnök díjazásának megállapítása;

10. a békeltető-bizottság tagjainak járó jelenléti díj (Präsenzmarken) magassága fölött való határozás és pedig évről-évre, figyelemmel a békeltető-bizottság alapszabályaira is;

11. a társulatnak valamely ipartársulati szövetségbe való belépése fölött való határozás.

Az előljáróság kötelessége gondoskodni, hogy a tárgyakban kellő javaslatok terjesztessenek a közgyűlés elé.

Az ipartársulati előljáróságot az elnök, ennek helyettese és a választmány alkotja. A választmány 24 tagból és 9 póttagból áll, akiket a rendes közgyűlés — tagjai közül — 3 évre választ. A tagok $\frac{1}{3}$ -a minden év végén kilep és újra választható.

A választást az iparhatósági biztos ellenőrizni és ennek tanúsításával a választási jegyzőkönyvet aláírni tartozik.

A választást mindenki elfogadni tartozik és csak azok utasíthatják vissza, akik a) hatvan évesek elmultak, vagy tartós betegségben szenvednek;

b) akik beigazolják, hogy üzletük érdekében állandó lakóhelyüktől gyakran és huzamosabb ideig távol tartózkodnak;

c) akik a választmányának egy ízben már tagjai voltak.

A választmány a szükséghez képest tartja üléseit, melyeknek egybehívása az előljáróság feladata. Érvényes határozatok hozatalához az elnöknek vagy helyettesének és legalább a tagok felerészének jelenléte szükséges. Szavazategyenlőség esetén az elnök szava dönt.

A választmány üléseiről fölvett jegyzőkönyvet az elnök és a jegyző írja alá.

A választmány tagjai működő-ükért díjazást nem igényelhetnek, de kész kiadásait és hosszabb idővesztéseiket a társulat kívánatra megtéríti.

A választmány hatáskörébe tartoznak mindazok az ügyek, amelyek a közgyűlésnek vagy a békeltető-bizottságnak fentartva nincsenek. Különösen kötelessége a választmányának a vagyonkezelés ellenőrzése, a tanonczügy fölött való fölügyelet, a tanonczok tartására és kiképzésére vonatkozó szabályok betartásának és végrehajtásának gondos ellenőrzése; a választmány állítja ki a tanonczbizonyítványokat és az küld ki 6 tagot a segédek gyűlekezetébe tanácskozási joggal.

A társulati előljáróságnak jogában áll a tagokra bírságot (rendreutalást és 20 koronáig terjedhető pénzbírságot) róni a következő esetekben:

1. ha a tagok a társulati határozatoknak vagy ismételt idézésnek nem engedelmesskednek;
2. ha a segédek és tanoncok bejelentése körül fönlálló törvényes kötelezettségének nem tesznek eleget;
3. ha az előljárósági tag három egymás után következő ülésről igazolatlanul elmarad;
4. ha a tag a társulati alapszabályokat megszegi, föltéve, hogy az iparhatóság elé tartozó kihágás avagy a büntető bíróság elé utalt vétség, vagy büntett nem forog fenn.

A bírságokból befolyó összegek a segélyalap javára fordítandók és a kirótt bírságokról nyilvántartás vezetendő.

A bírságot kimondó választmányi határozat a feleknek írásban kézbesítendő, esetleg az egész választmány jelenlétében szóbelileg kihirdethető.

A rendbírságot az ipartársulat kérelmére a közigazgatási hatóságok a közadók módjára hajtják be.

(Folytatása következik.)

Berndorfi fémáru-gyár.

Bizonyára érdekelni fogja a tisztelt kávéso vendéglős urakat, valamint lapunk többi olvasóit is, egy a fővárosban, valamint a vidéken, a berndorfi fémáru-gyárról s annak nagyszerű alkotásairól bővebbet tudni, mely gyár ma már

nemcsak nagyterjedelmű kiterjedése, hanem szakszerű és kiváló sokoldalú előállítási képességei által tűnik ki.

1843. évben Krupp Hermann ur — aki testvére volt a híres német ércöntő és ügygyárosnak — Schöller Sándor urral egyetemben, megalapította Berndorfban (Alsó-Ausztriában) a ma már mindenütt nagy hírnévként örvendő fémáru-gyárat.

Krupp Hermann ur szakszerű vezetése alatt, a gyár kizárólag ezüst- és ujezstból készült tárgyak előállításával foglalkozott, mely idővel annyira haladt, hogy midőn 1879. évben Krupp Hermann ur, a gyár alapítója elhunyt, több mint ezer munkás volt ott alkalmazva, és már akkor e szakmában a legnagyobb gyárak egyike volt.

Ezen időtől kezdve a gyár kizárólagos vezetését átvette az elhunytak nagytehetségű fia, Krupp Artur ur, aki jelenleg egyedüli tulajdonosa e nagyszerű gyárnak, s aki nagy súlyt fektetett arra, hogy elhunyt édesatyjának nagy alkotását tiszteletben tartsa s hogy azt minél nagyobb tegye, s a tudomány újabb vívmányait a gyár ezéjaira kihasználja. Ez hozta aztán magával azon szükségét, hogy újabb és újabb iparizikkek előállításával is foglalkozzék e gyár, s kiváló szorgalom és szakszerű vezetés mellett, mind nagyobb kiterjedése által, a berndorfi fémáru-gyár az ujezst és tisztán nikeltárgyak előállítása terén ma a legelső helyet foglalja el.

Nagyon is messzire vezetne, ha e gyár óriási kiváló telepeit, nagy kereskedelmi kiterjedését bővebben részleteznénk, elég ha azt mondjuk, hogy a világpiaczen mindenkor kiállja a versenyt ugy technikai mint műzsléses készítményei által, ami csakis a gyár derek és szakszerű vezetőjét dicséri.

A gyár jelenleg 3000 munkást alkalmaztat.

Ezen kiváló és jól kiérdemelt hírnévként örvendő berndorfi fémáru-gyár elárúsítási raktára létezik Budapestben, IV. ker., váczu-utca 25. sz. alatt (Krisztof-tér sarkán), a hol tudunkkal a tisztelt vendéglős, kávé s stb. urak ös s chinaezüst-edényüket valamint evőkészletüket is, itt szerzik be.

Az elmúlt társas-vacsora epilógusa tudvalevőleg a »Balaton«-kávélházban folyt le, hol egy hosszú asztalnál ült a jókedvű társaság. Pickler Ármán, az ipartársulat közkedvelt alelnöke és Szacelláry György, az ismert gavalier egymással szemben ültek. Egyszerre csak az alelnök, kezében egy pohár habzó Törley-pezsögvel, a következő rimes felköszöntőt rögtönözte:

Ferbliben legfőbb a giri-gári,
Bor nélkül az élet lári-lári,
Nekünk nagyon kell a millimári,
Száz esztendőtl éljen Szacelláry!

Társlapunk poétája: Don Esteban, ki szintén köztük ült, Don Carlos ur gunyos tekintete hatása alatt, e vers után megsemmisült.

Az Erzsébet-téri kioskz bérbeadását mult szerdán hagyta jóvá a székes-fővárosi törvényhatóság közgyűlése. Néma Antal ipartársulati elnök és székes-fővárosi bizottsági tag alapos felzólalása vonta maga után, hogy a közgyűlés jóváhagyta azt a tanácsai határozatot, mely szerint a kioskz bérlete Salzer kávérsa ruháztatott át. Az ipartársulat választmányra elnökének ezen valóban nemes szívre valló működését legutóbbi ülésén jegyzőkönyvi köszönettel hálálta meg. A magunk részéről is szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy az ipartársulat elnöke ismét egy fényes cselekedettel gyarapította érdemeinek hosszú sorozatát.

Takáts J. Ferencz, a József-körtüi »Baross«-kávélház éveken át volt főpinczére, ki ügyessége, szorgalma és szerelre méltósága által aránylag rövid idő alatt széles körökben lett ismeretessé, folyó hó 6-án nyitotta meg József-körtü 76. szám alatt, pompásan berendezett »Patria«-kávélházát. Az új kávélház semmi tekintetben sem hagy kívánni valót hátra, berendezése elegáns, italai első minőségűek, serei a jóismert Schütz-féle prater-utcai kiviteli czégtől valók. Amint mi az új kávélház ismerjük, meg vagyunk róla győződve, hogy új hivatásának minden tekintetben meg fog felelni, annál is inkább, mert nagy ismeretsége van, üzletét rövid idő múlva a virágzás legnagyobb fokára fogja emelni. Részünkről ezt a legőszintebben óhajtuk.

A Budapesti Kávésségédek Körének karácsonya-ünnepélye folyó hó 18-án este 8 órakor meg végbe az Andrássy-úti Klivényi-féle nagyvendéglő földszinti nagytérképében, Néma Antal ipartársulati elnök ur vendéksége alatt. Az ünnepély iránt széles körökben igen nagy érdeklődés mutatkozik. A kör ezuttal mintegy 55 szegénysors gyermekét fog felruházni, kiknek atyái nélkülözö kávésségédek és kávéfőzők. Az ünnepi beszédet az idén is főt Papanek s. lelké z ur fogja tartani. A rendezőség minden érdeklődőt szívesen lát e nemescélu ünnepélyen.

Legjobb minőségű
alpacca- és china-ezüstárukat
ajánl
HERRMANN J. L.
cs. és kir. udv. és orsz. érczárú gyári raktára
Budapest, IV. váczu-utca 24.

Evőeszközök, bors- és só-tartók, leveses - csészék, eczet- és olaj-állványok, kenyérkosarak, tálczák, serpenyők, kancsók, asztaldíszek, gyertyatartók, állócsillárok stb. stb.

Teljes berendezések szállodák, vendéglők és kávéházak számára.

16 nagy kitüntetés a legnagyobb kiállításoktól.

Alapítottatott 1819. évben.

DOMINO-SEG
PEZSGŐ

Belatini Braun A.
VELENCZE (Fehér-m)

A t vendéglős és kávé s uraknak ajánlja magát
VERES IMRE uri- és női-
cipész
BUDAPEST, VI., Lovag-utca 22. szám.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával ecesemőt, gyermeket és felnőttest gyarant fenyegtet a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egrészert mert olesó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerkent szerepel, masrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifeus övöszer is a tiphus, cholera és a gyermekek tiphoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a ecesemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos béltántalmak ellen, mig szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező össetetelő és bőséges tejet nyer. A már meglévő gyomor- és behurutos gyermekeknek és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseimél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hughyhajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borviz. —

A mohai Ágnes-forrás
kezelősege.

Főraktar:
ÉDESKUTY L.
cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógytárban,
fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Gelegenheitskauf
Vorzüglicher Champagner!

Vin Royal von Aubertin & Comp.
álteste französische Marke, grosse Bouteille 3 fl.

Presnier Qualité
grosse Bouteille 2 fl.

Sillery Mousseux
grosse Bouteille fl. 1.50.

ferner **Schaumwein**
Extra Monopole grosse Bouteille fl. 1.50.
Carte Blanche grosse Bouteille fl. 1.20

Cognac fine Champagne
grosse Bouteille 2 fl.

Bei Abnahme von zusammen 10 Bouteillen und mehr, wird Kiste u. Verpackung nicht berechnet.

Anton J. Eder's Champagner, Cognac und Kloster-Sliwowitz
Hauptdepot: IV., Zsibáros-utca 2
im Eckhaus der Waitznergasse.
Etablirt 1846. TELEFON.

Műfogak és Fogsorok

a legjobb minőségben és a legutányosabb árak mellett készítettnek — anélkül, hogy a gyökereket el kellene távolítani — 10 évi írásbeli jótállás mellett.

Hivatalnokoknak 50%-kal olcsóbban.
Kívánatra részletfizetésre is.

KEMÉNY E.
BUDAPEST,
VII. ker., Klauzál-utca 2. szám, I. emelet
a párisi nagy áruházal szemben.

„Artesia“

budapesti vendéglősök szikviz- és pezsgő-italok gyára részvény-társaság Budapestben,
VII., Egressy-út 20/c.

Az Artézi savanyúvíz a legjobb és legegészségesebb itató ital ugy borral, mint bor nélkül. Elismert orvos-tanári tekintélyek által gyomor és emésztési bántalmak megszüntetésére ajánlott.

Ezen savanyúvíz, mely Budapestben a legolcsóbb azonkívül 1/2—1 és 1 1/2 literes porcellán dugóval, légmentesen elzárt palackokban pontosan házhoz szállítunk, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb ember is, kevés pénzen, megszabadulhat, olyan betegségtől, melynek gyógyítása sok pent és sok időt vesz igénybe. A vendéglős uraknak az Artézi savanyúvizet 2 literes parafa-dugóval elzár. palackokban is szállítjuk.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek
Telefon 25—57.

TELEFON. Sűrgöny-czim: WINDT M. pinczér-ügnök

Windt Márton

szálloda, vendéglő, kávélházi személyzet közvetítő- és elhelyező-irodája Budapestben, Irányi-utca 9.

Van szerencsem tisztelettel értesíteni, hogy irodámat folyó évi november hó 1-én

IV., Molnár-utca 29. szám alá
helyeztem át.

Hivatkozva arra, hogy pinczér-ügnöki irodám már 18 év óta fennáll és a legjobb hírnévként örvendtem, felkérem, hogy továbbra is bizalommal hozzám fordulni sziveskedjen.

Elhelyezek: főpinczért, pinczért, borfiut, csapost, háziszolgát, továbbá szobaasszonyt, szobaleányt, kasszírnot, pinczérnot, szakácsnot, kéziléányt stb.

Az eddig részesült megtisztelő bizalomért köszönetet nyilvitánsak és becses pártfogást továbbra is kérve, maradok

mely tisztelettel
Windt Márton.

TELEFON

KIRSCH JÁNOS

sajt-, vaj-, szalámi- és csemegeáru-
nagykereskedése

Budapest, VII., Király-utca 58. szám.

Ajánlja gazdagon felszerelt raktárát
mindennemű bel- és külföldi

sajtokban,

hal és egyéb conservekben

és csemege-árakban

a legjutányosabb árak mellett.

Vidéki rendelvények pontosan esz-
közöltek.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Fiók-üzlet: Üllői-út 52. sz.

TORMA

kiváló gonddal termelt, nemes édeses
izú, mely a budapesti, szentpétervári,
hamburgi stb. kiállításokon kitünteté-
sekkel lett díjazva, nagy mennyiség-
ben kapható.

Extra minőségűnek kilója 35 kr., szála 95—100
deka. I-ső osztálynak kilója 30 kr., szála
50—55 deka. — II-ik osztálynak kilója 25 kr.,
szála 30—35 deka. — III. oszt. kilója 20 kr.,
szála 20—25 deka.

A megrendelés legkevesebb 5 kilónyi lehet, 50 kilónyi
s azt meghaladó rendelésnél a küldemény csomagolása
és vasúti szállítása díjmentesen eszközöztetik, szállíth-
ható télen át, nagyobb hidegekben is. **Megrendelési cím:**

BIRÓ PÁL kertgazdasága **Debreczen.**

Die Buchbinderei mit Maschinenbetrieb

von **BUDAPEST, VIII. Múzeum-körút 10.**
Leopold Neumann fabrizirt seit Jahren als Specialität
Kaffeehaus-Mappen, Speisekarten-
Decken und Rohrzeitungshalter aus
dem besten Material.

Gediegene Arbeit — Prompte Lieferung — Prospekte zu Diensten.

Telefon 58—35.

Telefon 58—35.

NIEMETZ GYULA

törvényszékiileg bejegyzett

üzletek adás és vevési ügynöksége

közvetít: szálloda, kávéház és vendéglői üzleteket
a fővárosban és vidéken.

Iroda: Budapest, VIII., József-körút 22—24. sz.
a népszínház közelében.

Megbízások lelkiismeretesen, pontosan és a legnagyobb
titoktartás mellett gyorsan teljesítettek.

Brüder Lenz Budapest

Petőfi-Platz 4

offeriren während der Winter-Saison, von Post-
Colli angefangen bis zu Waggonladungen:

Frische Trauben spanische
Wirtschafts-Äpfel, und ungarische,

Tiroler Äpfel,

Tiroler Birnen,

Tiroler Maroni,

Frischen Carfiol,

Prima gelben Zwiebel,

alle Sorten Conserven,

wie auch Südfrüchte,

Datteln,

Malaga-Trauben,

Mandeln,

Haselnüsse,

Feigen,

Orangen,

Limonien,

Mandarinen etc. etc.

Lenz Testvérek Budapest.

HOFFMANN KÁROLY

BUDAPESTI TEMETÉS-RENDEZO-INTÉZETE

BUDAPESTEN, IV. KERÜLET, LIPÓT-UTCZA 7. SZÁM.

Elvállal oleső és szép

temetés-rendezéseket

nyolcz különböző osztály közludomásu jutányos
díjazás szerint: 8, 25, 40, 60 frttól kezdve
egész 400 frton (tulmenő árakig; készletben tart

holtak számára való felszerelvényeket,

érez, fa, lakkozott s fényezett koporsókat,

természetes és művirágokból készül

Koszorukat.

Hullaszállításokat

eszközöl a haza és a külföld minden irányában
stb. stb.

TELEFON.

Lebernimmt schöne und bilige

Leichenbestattungen

nach acht verschiedenen Classen zu anerkannt
billigen Tarif; von fl. 18, 25, 40, 60 bis über
fl. 400; unterhält ein grosses Lager von

Leichenrequisiten,

Metall, Holz, lackirten und polirtirten Särgen,

Grabkränzen

aller Art; auch werden

Leichen-Transportirungen

besorgt nach allen Richtungen des In- und Aus-
landes etc. etc.

TELEFON.

A HUBERT J. E. pozsonyi cég pezsgőborainak

GENTRY CLUB

EXTRA DRY és TRIPLE SEC

(AZ ORSZÁGOS KASZINO PEZSGŐJE)

Vezérképviselte és főraktára **SZIMON ISTVÁN**-nál Budapest V., vaczi-körút 12. sz.

TELEFON.

GYÖNGYÖSSY IMRE

TEKEASZTAL- és DÁKÓ-KESZITŐ * BILLARD- und QUEUS-ERZEUGER

KERTÉSZ-UTCZA 11. BUDAPEST GÄRTNER-GASSE 11.

Ajánlja magát kávéházi butorzati munkák berendezésére a legolcsóbb árakon. — Empfiehlt sich zur Einrich-
tung von Kaffeehäusern zu den billigsten Preisen.

Géczy Ferencz IV.. Károlykaszárnyában

baromfi és vadkereskedése

BUDAPESTEN

és a központi vásárcsarnokban létezik,

hová becses megrendeléseit kérem küldeni.

Legcélyszerűbb karácsonyi és újévi ajándék

Vendéglősöknek vagy pinczéréknek elvitázhatatlan

a **Stadler Károly** és **Glück Frigyes** által kiadott

Inyes Mesterség Könyve.

Ezen csinosan kiállított mű minden a vendéglősöknek és pinczéréknek tudnivalót tartalmaz; benne foglaltatnak minden a konyhán előforduló eshetőségek szállodákban és vendéglőkben, a leg-egyszerűbb ételtől a legkomplikáltabbig, a helyes magyar megnevezéssel. Ezen mű nemcsak a tőzsgökeres magyarnak szükséges, de a magyar nyelvben kevésbé jártas vendéglős is helyes utmutatót talál benne, és azért ne hiányozzék egy vendéglőben sem.

Kezdő és tudványó pinczéréknek igen ajánlható.

Az „Inyes Mesterség Könyve“ 3 fnt 60 kr.-ért kapható

SINGER és **WOLFNER** könyvkereskedésében, Budapest, VI., Andrássy-ut 10. szám.

➡ *Megrendelésre vidékre is küldetik.* ➡

Legcélyszerűbb karácsonyi és újévi ajándék.

Telefon 58-39.

Novágh Károly

Telefon 58-39.

IV. ker., Egyetem-utca 11. szám **Budapest** (a gróf Károlyi palotával szemben)

Mű- és diszmű-esztergályos.

Nagy raktár

elefántcsont tekegolyókból

és kávéházi felszerelésekből,

Sakk- és domino-játékok,

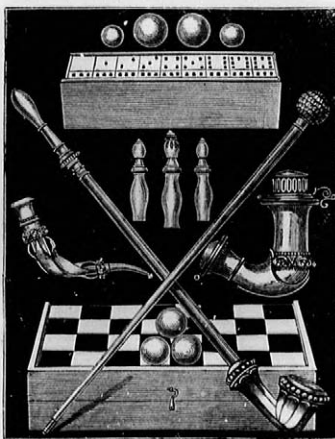
mindennemű tekedákók,

tajték és borostyánkő dohányzó-szerek,

Lignum Sanctum-golyók és hábukból,

sétabotok stb.-ből.

Tekegolyókat esztergálni és javítani, valamint dákJavítások is a legolcsóbb árban készítenek.

Kunst- und Galanterie-Drechsler.

Grosses Lager von

Elfenbein Billardballen

und Kaffeehaus-Utensilien,

Schach- und Dominospiele,

alle Sorten Billardqueues,

Merschäum u. Bernstein Rauchrequisiten,

Lignum Sanctum-Kugeln u. Kegeln,

Spazierstöcke etc. etc.

Billardballen zum Drehen und Färben, sowie Queuesreparaturen werden zu den billigsten Preisen angenommen.

HÖLLE J. MÁRTON, BUDAÉÖRS,
cs. és kir. udvari szállító.

Kadarka-szőlőből készült különlegesség

ROYAL-PEZSGŐ

➡ mindenütt kapható. ➡

Csász. és kir.

udvari szállító

DITMAR R., Budapest

V., Fürdő- és Nádor-utca sarkán

ajánlja dusan felszerelt gyári raktárát mindennemű

villamos.

továbbá kombinált villamos- és légszesz-lámpáiból,

nevezetesen : szalon- és ebédlő-csillárait,

Gyári raktáram

1900. év augusztus hó 1-től

Kossuth Lajos-utca 3. szám alatt

létezik.

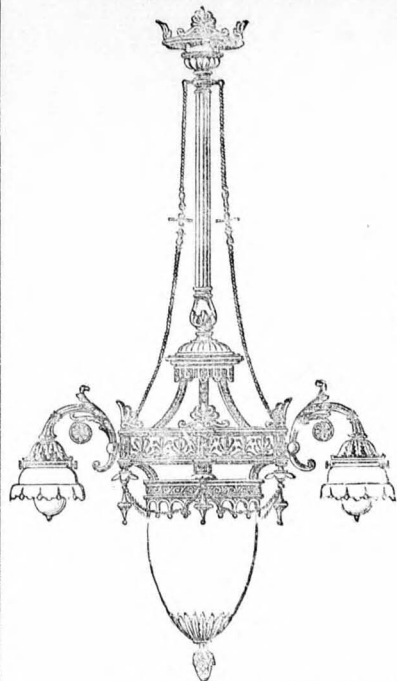
kávéház-, vendéglő- és magánlakások berendezéséhez.

Terem- és templomi csillárok

kívánatra rajz szerint is készíttetnek.

Különös figyelmébe ajánlom még szolid és olcsó kivitelű

szabadalmazott öntöttvas villamos világító tárgyaimat.

Költségteljesen és rajzokkal szívesen szolgálók.

Francia pezsgőbor-gyárosok Louis François & Comp.

csász. és kir. udvari szállítók.

Diplome d'Honneur

Lisszabon.

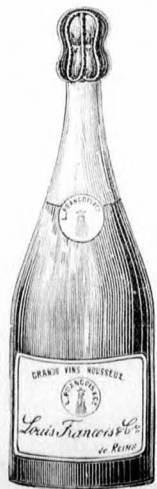
Promontor.

Arany érem

Páris, Nizza, Semeová, Anvers.

Van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy mi az
egyedüli francia pezsgőbor-gyárosok

vagyunk Magyarországon és cégünk mint ilyen a budapesti
kereskedelmi- és váltótörvényseknél 17,151. sz. a. bejegyezve van.

*Főraktár : Borhegyi Ferencz ez előtt Lápossy
Budapest, Maas-palota.*

Vezérképviselőség : Ruda és Blochmann, Budapest.